

Lefkoşa Sizi Çağırıyor...

Öğretmen El Kitabı

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

Sevgili meslektaşımız,

Bu el kitabında sunulan önerilerin; Baf kapısı, Girne Kapısı, Arabahmet Mahallesi ve Hrysaliniotisa çevresine yararlı bir ziyaretin tadını çıkarmak için size ve öğrencilerinize yardımcı olacağını umuyoruz.

Bildiğiniz gibi, yerinde bir ziyaretin başarılı olması için, üç ana öge üzerinde çalışmalıyız. Ziyaret öncesi, ziyaret boyunca ve sonrası ile yaratmak, hazırlanmak ve organize olmak..

Ziyaret öncesi

Ziyaret öncesi aktivitelerde, öğrencilere bu ziyaretten yararlanmaları için sözcük dağarcığını anlama fırsatı, görüş ve bilgiler verilir.

Ziyaret boyunca

Öğrenci kitapçığında ziyaret boyunca yapılabilecek birçok aktivite yer almaktadır. Bu aktiviteleri en fazla iki saatte tamamlayabilmeniz öğrencilerin ilgisine, eşlik eden öğretmenlere ya da anne babalara bağlıdır.

Ziyaret sonrası

Ziyaret sonrası aktiviteler; öğrencilerin ziyaret boyunca bilgilerini arttırmaları, yaratıcılıklarını güçlendirmeleri, araştırmaları ve daha çok bilgi toplayıp sonuç çıkarmaları amacıyla hazırlanmıştır. Öğrencilerin düzeyi ve aktivitelere ayrılan zamana göre, bu aktiviteler kısa proje şeklini alabilir.

Disiplinler arası ilişkilendirme ve konusal müfredat programı yaklaşımı

Ziyaret öncesi ve sonrası yapılacak aktiviteler, sizin, yani öğretmenin uygun gördüğü zamanlarda gerçekleştirilebilir. Ziyaret öncesi yer alan aktivitelerden bazıları, ziyaret sonrası da gerçekleştirilebilir. Bunun tersi de geçerlidir. Aynı şekilde bazı aktiviteler kitapçıklara uyum göstermiyorsa, öğrencilerinizin ilgilerine göre uyumlaştırabilirsiniz. El kitapçıkları size araştırma ziyaretini müfredatın belirli tematik bölümleri ve alanlarıyla nasıl bağlayabileceğiniz konusunda bilgiler verir.

Yaratıcı olun ve ilginize, öğrencilerin deneyimlerine ve bilgi düzeylerine göre başka fikirler düşünün.

En iyi dileklerimizle,
Lefkoşa Çağrı Takımı

ARAŞTIRMA ZİYARETİ ÖNCESİ, BOYUNCA VE SONRASI YER ALAN FAALİYETLERİN BAŞARILI OLMASI İÇİN GENEL İLKELER

Bildiğimiz gibi, bir araştırma ziyaretinin başarılı olabilmesi için, her faaliyetin planlanmasına, hazırlanmasına ve gözden geçirilmesine zaman harcamalıyız. Bizim araştırma ziyaretimizi olumsuz ya da olumlu etkileyen faktörleri düşünmeliyiz. Örneğin bazı çevresel faktörler (yer, hava, durumu, trafik) ve sosyal faktörlerin (yorgunluk, stres, telaş, coşku) gençlere gruplarına büyük etkisi olabilir. Bu faktörleri göz önünde bulundurmalıyız.

Faaliyetlerin planlanması

Titiz planlama ve teknik bilgi göz önünde bulundurulmalıdır:

- Ziyaret edilecek alanlar ve eserler hakkında detaylı bilgi
- Göz önünde bulundurma ve asıl ihtiyaçlar ve gençlerin ilgileri
- Gerçekleştirilebilecek faaliyetleri hazırlama
- Ziyaret öncesi, boyunca ve sonrası meydana gelebilecek bütün olaylar için yönetsel hazırlanma.

Öğrencilerin ne yarar sağlamasını istiyoruz?

Araştırma ziyaretinin eğitici, sosyal ve eğlenceli olması amaçlanmalı. Birlikte çalışmak, fikir alışverişi yapmak ve diğer meslektaşlar ve uzman olanlardan bilgi istemek çok yardımcı olur.

Pilot araştırma ziyaretleri neden önemlidir?

Öğretmenler tarafından yapılan pilot araştırma ziyaretleri, ziyaretin başarılı olmasında çok önemli rol oynar. Çünkü bu pilot araştırma ziyaretleri, araştırmamızı destekleme, bilgi derleme ve hazırlık yapma ve bir değeri saptama fırsatı verir.

Üstelik pilot araştırma ziyaretleri, yapılan araştırmalar ışığında amaçlananları düşünüp taşınma, yeniden tanımlama ve inceleme ya da geliştirmemize yardımcı olur. Araştırma ziyaretleri, ziyaret boyunca eşlik eden insanlarla ilgili yer, hava durumu, faaliyetlerin şekli, gerekli beceri aşamaları, risk derecesi ve grupların özel işlemleriyle ilgili ortaya çıkabilecek olayları düzenlememiz için çok yardımcı olur.

Hazırlık

Bu kitapçık öğretmenler ve öğrencilerimizin hazırlığının bir bölümünü içerir. Kitapçıklarda araştırma ziyaretinin, müfredatın belirli tematik bölümleri ve alanlarıyla, ziyaretten önce ve sonra, nasıl başlayabileceğiniz konusunda fikirler yer almaktadır. Hazırlığa, burada tavsiye edilen aktiviteler kullanılarak sınıfta başlanmasının, öğrenciler için daha yararlı olacağını da aşikardır.

Meslektaş ve öğrenci aileleriyle gerekli düzenlemeleri yapmayı ve aşağıdaki konular hakkında araştırma ziyaretiyle ilgilenenleri bilgilendirmeyi unutmamalıyız.

- ulaşım araçları
- yapılacak faaliyetler
- gruba eşlik edenler
- hazırlık denetimi
- giysi (rahat giysiler ve yürüyüş ayakkabıları) ve donanım (kalemlik, fotoğraf ve video makineleri, ilk yardım kutusu)
- yemek
- maliyet (otobüs v.b.)

Faaliyetlerin uygulanması

Öğretmenlere eşlik eden kitapçıklar, öğretmenlerin öğretmesine ve aynı zamanda öğrencilerin öğrenmesine yardımcı olmak amacıyla tasarlandı. Yerinde gerçekleştirilebilecek, öğrencilerin yaratıcılığını körükleyebilecek, eleştirel ve analitik gücünü geliştirecek faaliyetlerden oluşmaktadır. Fakat açık havada kontrol sağlamanın daha zor olduğunu unutmamamız gerekir. Yeterli sayıda gözetmen ve farklı denetim çeşitlerini kullanarak, araştırma gezisi esnasında ortaya çıkabilecek değişik durumlara karşı da hazırlıklı olmalıyız.

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

Faaliyetleri gözden geçirme

Üstlendiğimiz her araştırma ziyareti eşsiz ve zengin bir tecrübe. Onun için en iyisi okula dönünce edindiğimiz tecrübeleri düşünüp taşınmaktır. Amaçlar ve hedeflerin hayata geçirilip geçirilmediğini düşünün. Faaliyetler, ne oranda öğrencilerin dikkatini çekmeyi başardı ve ne kadar yüksek bir düşünce yöntemiyle düşündürebildi?

Amacın maksat ve büyüklüğü ile buna bağlı olan faaliyet ve tecrübeler, değerlendirmemizin niteliğini

belirleyecek ve etkileyecektir. Öğrencilerimizle birlikte bazı konuları daha yakından araştırmak için türlü türlü faaliyetlere girişebiliriz. Daha yaratıcı olabilir ve kendimizi daha iyi bir şekilde ifade edebiliriz. Video, film ve fotoğraflar inceleyebilir ve ziyaretimizle ilgili projeler ve araştırmalara girişebiliriz. Bunun dışında bize yardım edenler veya bilgi verenlere mektup ve rapor gönderebiliriz.

Bu kitapçık, ziyaret öncesi ve sonrası yer alabilecek faaliyetler hakkında bilgi verir. Üstelik bize ziyaret boyunca meydana gelebilecek şeyleri düşündürür.

FİKİRLER, FAALİYETLER VE ÖĞRETMEN İÇİN ÖNERİLER ZİYARET ÖNCESİ

Ziyaret öncesi için önerilen faaliyetler boyunca öğrencilere uygun sözcük dağarcıkları, ziyaretin son derece faydalı olması için gereken kavramlar ve bilgiyi öğrenme fırsatı verilir.

Öğretmen, aşağıdaki listeden öğrencileri için en uygun olan faaliyetleri seçebilir. Faaliyetler, duruma göre düzeltilbilir ve uyarlanabilir veya diğer hazırlık aşamaları için bu aktivitelerden fikir edinilebilir.

AKTIVİTE 1

Faaliyetin adı:

Faaliyetin adı: Eski ve ortaçağa ait surlar (11-12 yaş grubu için öneriliyor).

Amaç:

Farklı dönemlerden Surların karşılaştırılması.

Aktivitenin kısa tanımı - Süreç:

- Surları olan eski şehirlerin (Mikene, Konstantinopol ve Ferrara gibi) haritaları ve resimlerinin kopya ve görsel hazırlayıp öğrencilerinize verin.
- Öğrencilerin resimleri (kullanılmış malzeme, inşa etmesinin sebepleri, fonksiyonu) incelemelerini ve resimler hakkında konuşmasını cesaretlendirin.
- Onların doğru terimleri (hendek, kule burcu, duvarcılık, kapı) kullanmasına yardımcı olun.
- Öğrencilerin ellerindeki resimleri karşılaştırarak kadim ve ortaçağa ait olan duvarları karşılaştırmasına izin veriniz.
- Öğrencilerden Kıbrıs, Avrupa ve dünyada surları olan başka şehirler (örneğin Mağusa) veya bölgeler hakkında araştırma yapmalarını ve bilgi derlemelerini isteyiniz.

Metodoloji:

Çocuklar beşerli gruplar halinde çalışabilir.

Yanıtlar - öneriler:

- En önemli farklılık, ortaçağ döneminde duvarcılıkta daha küçük taşların kullanılmasıdır.
- Ortaçağa ait olan surların kule burcu var.
- Lefkoşa'nın surları; inşa edilirken kullanılmış malzeme küçük dikdörtgen şeklinde taşlar olduğu ve kule burçları olduğu için ortaçağa aittir.
- Ortaçağa ait (ve antik) şehirlerde, istiladan korunmak surlar inşa edilmiştir. Surlar; dıştan gelen belli bir tehlikenin olmadığı dönemlerde, şehrin sınırları olup, kentsel nüfusu ve makamları, köylülerin ayaklanmalarından korumaktaydı.
- Şehirli, şehre mal ithal ettikleri zaman çok az bir vergi ödemek zorundaydı.
- Bağlantılı terimler:
 - Hendek: berkitilmiş bir yerin (örneğin bir kale) surlarının etrafını saran ve genellikle su ile dolu bir kirizma.
 - Kule burçları: bir istihkâmın fırlayan bir parçası
 - Duvarcılık: inşa edilirken kullanılmış malzeme
 - kapılar: bir kale ya da berkitilmiş bir kentin, genellikle savunma yapısı olan, giriş ve çıkış noktaları.

kaynaklar (yazılı, görsel, vb.): Görsel yardımlar:

KUTU 1: KANDIYA'NIN VENEDİK SURLARI (HANDAKAS)

http://www.crete.tournet.gr/Enetika_Teih_Irakliou-si-1520-el.jsp

KUTU 2: FERRARA'NİN ORTAÇAĞA AIT SURLARI

http://www.globeholidays.net/Europe/Italy/EmiliaRomagna/Ferrara/Ferrara_Mura_Baluardi_Porte1.htm

KUTU 3: KONSTANTINOPOL'UN (İSTANBUL) BIZANS SURLARI

<http://www.answers.com/topic/walls-of-constantinople>

KUTU 4: MIKENE'NİN SURLARI

<http://picasaweb.google.com/shopwiz/StarredPhotosGreece2007/photo#5133199447993351682>

Referanslar: Daha fazla bilgi ve resimler için aşağıdaki web sitesine bakabilirsiniz: <http://www.hisdialresearch.org/>

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

AKTIVITE 2

Faaliyetin adı:

Ortaçağ dönemindeki Avrupa Surları (14-16 yaş grubu için öneriliyor)

Amaçları:

- Ortaçağa ait surları olan Avrupa kentlerini öğrenmek
- Kule burcu, hendek, duvarcılık, kapı terimlerini öğrenmek
- Farklı kentlerde bulunan surların inşa edilme biçimlerini karşılaştırmak

Aktivitenin kısa tanımı - Süreç:

- Ortaçağa veya Rönesans dönemine ait surları olan kentlerin harita veya resimlerini dağıtın (örneğin Ferrara, Kandiya, Palma Nova, Konstantinopol)
- Öğrencilerin surları incelemesini cesaretlendirin. Bağlantılı terimleri verin (Kule burcu, hendek, duvarcılık, kapı, surlar içindeki şehir).
- Ortaçağ ve Rönesans dönemine ait surların eski kentlerin etrafında nasıl ve neden inşa edildiğini tartışın.
- Lefkoşa surlarının haritasını gösterip öğrencilerden başka ortaçağa ait kentlerle karşılaştırmasını isteyin. Farklılıklar ve benzerlikleri bulmalarını isteyin.
- Öğrencilerden Kıbrıs, Avrupa ve dünyada surları olan başka kentleri veya bölgeleri hakkında bir araştırma yapıp bilgi derlemelerini ve sonra sınıf arkadaşlarına sunmalarını isteyin.

Metodoloji:

Öğrenciler, küçük gruplar halinde veya ikişer ikişer çalışabilir.

Yanıtlar - öneriler:

Lefkoşa'nın surları, inşa edilmesinde kullanılmış malzeme küçük dikdörtgen şeklinde taşlar olduğu ve kule burçları olduğu için ortaçağa aittir.

Ortaçağa ait (ve kadim) olan şehirler, korunması için surluydu. Surlar, dıştan gelen belli bir tehlikenin olmayan dönemlerde, şehrin sınırları olup, kentsel nüfusu ve makamları, köylülerin ayaklanmalarından korumaktaydı.

Şehirliler, şehre mallar ithal ettiği zaman çok az bir vergi ödemek zorundaydı.

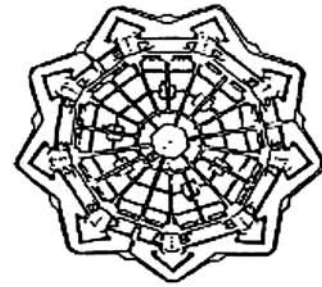
Bağlantılı terimler:

- Hendek: berkitilmiş bir yerin (örneğin bir kale) surlarının etrafını saran ve genellikle su ile dolu bir kirizma.
- Kule burçları: bir istihkâmın fırlayan bir parçası
- Duvarcılık: inşa edilirken kullanılmış malzeme
- Kapılar: bir kale ya da berkitilmiş bir kentin, genellikle savunma yapısı olan, giriş ve çıkış noktaları.

Kaynaklar (yazılı, görsel, vb.):

Görsel yardımlar:

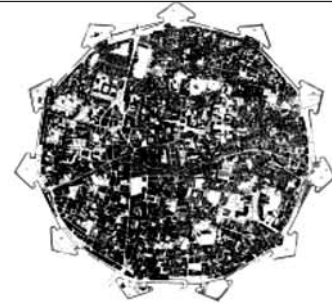
- Önceki faaliyette kullanılan ve aşağıda önerilen görsel yardımları Kullanın

Palma Nova

<http://www.historicurbanplans.com/p.tpl?category=Europe&page=7>

- Palma-Nova - Giulio Savorgnano tarafından tasarlanan surları olan bir kent Giulio Savorgnano.

Surlar içindeki Lefkoşa kenti

http://78.136.16.169/Web_Images%20selection/Nicosia/Drawings_jpg/02_Drawing_Nicosia.jpg

Ek okuma referansları:

Daha fazla bilgi ve resimler için aşağıdaki web sitesine bakabilirsiniz: <http://www.hisdialresearch.org/>

AKTIVITE 3

Faaliyetin adı:

Lefkoşa surlarını kim tasarladı? (tüm yaş grupları için önerilir)

Amaçlar:

Yazılı kaynaklar kullanarak surların inşa edilmesinin tarihini keşfedin.

Aktivitenin kısa tanımı - Süreç:

Öğretmen aşağıdaki soruyu sorar:

- Lefkoşa'nın surları kimler tarafından inşa edilmiştir? Soru daha küçük dört soruya bölünebilir:
 1. Siyasi kararı kim almıştır?
 2. Proje kimin tarafından finanse edilmiştir?
 3. Planlar kimin tarafından tasarlanmıştır?
 4. El işini kim yapmıştır?

Yöntem (grup içinde çalışma):

- Öğrenciler 4-6 kişiden oluşan gruplar halinde çalışacaktır
- Öğretmen, her bir alt soru için bir kaynaktan kısa bir kesit verecek ve öğrenciler bunu kullanarak sorunun yanıtını bulmaya çalışacak- aşağıya bakın.

Kaynaklar (yazılı):

Siyasi kararı kim almıştır?

Türkler; Ege ve adalarının yönetimini ele geçirdikten sonra, şimdi Rodos adası ve Balkanları ele geçirmiştir ve Sırbistan'dan Macaristan ve Avusturya sınırlarına kadar ulaşacak genişlemesine başlamışlardır; bu zamana kadar Doğu'daki pazarlardan gelen ticaret yollarının tümüne egemen olmuşlardır. II. Selim 1567 yılında tahta geçtiğinde, adanın ve başkentinin savunma önlemleri almaya ihtiyacı olduğu belli oldu. Onun için Venedik makamları, Provveditorre Generale Francesco Barbaro ile ünlü bir istihkâm mimarı olan Giulio Savoragno'ya Lefkoşa istihkâmını başlatmışlardır.

[Gianni M. Perbellini, The fortress of Nicosia, prototype of European Renaissance military architecture, Leventis]

Projeyi kim finanse etmiştir?

Proje, soylular tarafından finanse edilmiştir ve karşılık olarak yapılacak burçlara en fazla katkıda bulunanların isimleri verilmiştir. Lefkoşa'nın zengin aileleri, kendi isimlerini taşıyan kule burcunun inşa edilmesi ve işçilerden sorumlu olmayı seve seve kabul etmiştir.

[Panos Leventis, Twelve times in Nicosia. Nicosia, Cyprus, 1192 - 1570: Topography, Architecture and Urban Experience in a Diversified Capital City, (Nicosia, 2005), p 319]

Birincil kaynak: Kıbrıs'a istihkâmı nezaret etmek için gönderilmiş olan Provveditore Generale, Lord Barabaro'ya ait özel rahip Bartolomeo Nogiero'nun mektubu (12 Ağustos 1567).

Rokkas Kontu, Venedik'e bağlılığı ve yurdunun güvenliğiyle ne derecede ilgilendiğini göstermek için 10.000 Dukattan (Altın para) oluşan (surların inşa edilmesin için vereceği) bağışı tek bir küfette taşımıştır. Hemen 2 000 dukat verip, iki yıl içinde 8 000 dukat daha veren Lord Antonio Davila ve kraliyetin Baronlarından bazıları Lord Antonio'yu örnek almışlardır.

[Gilles Grivaud, "Nicosie remodelée (1567). Contribution a la topographie de la ville médiévale, EKEE (XIX, 1992), p 303. [not an exact translation]

Planları kim tasarlamıştır?

Venedik deniz imparatorluğunun başka bir yerinde bulunmayan on bir burçlu ve yıldız biçiminde bir istihkâm tasarlamıştır.

[Nicholas Coldstream, Nicosia – Gothic city to Venetian fortress, Leventis Foundation Annual Lecture 1992]

El işini kim yapmıştır?

Bütünlüğü değilse, çoğunluğu ödenen işçi kuvvetleri 1500... ezilen erkek ve kadından oluşuyordu. Her kule burcunda 500-800 arasında işçiler, Kıbrıslı soyluların emirlerinde çalışıyorlardı. Çalışmaları, sabah 6'dan 13'e ve 19'dan gece yarısına kadar sürüyordu. Her iki hafta değişen gruplar sonunda ödenirlerdi... [Bu sistem] İtalya'da bile hayal edilemez bir verimlilik sağlamıştır. Savoragno'nun tasarrufunda olan 300 İtalyan asker ise güneş altında duramazlardı ve hasta olurlardı. Lefkoşa'nın istihkâmının muvaffakiyeti, tüm Kıbrıs'ın köylülerinin ve galiba, hayatlarını bu şekilde kazanan, kent fakir halkının çalışmalarından ileri gelmişti.

[Gilles Grivaud, "Aux coffins de l'empire colonial Vénitien: Nicosie et ses fortifications (1567 – 1568), EKEE (XIII-XIV, 1984-1987), pp 276-277]

Referanslar:

Panos Leventis, Twelve times in Nicosia. Nicosia, Cyprus, 1192 - 1570: Topography, Architecture and Urban Experience in a Diversified Capital City, (Nicosia, 2005)

Gilles Grivaud, "Aux coffins de l'empire colonial Vénitien: Nicosie et ses fortifications (1567 – 1568), EKEE (XIII-XIV, 1984-1987)

Nicholas Coldstream, Nicosia – Gothic city to Venetian fortress, Leventis Foundation Annual Lecture 1992

Gilles Grivaud, "Nicosie remodelée (1567). Contribution a la topographie de la ville médiévale, EKEE (XIX, 1992)

Perbellini, Gianni M., The fortress of Nicosia. Prototype of European Renaissance Military architecture, Leventis Foundation Annual Lecture 1993

Daha fazla bilgi ve resimler için aşağıdaki web sitesine bakabilirsiniz: <http://www.hisdialresearch.org/>

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

AKTIVITE 4

Faaliyetin adı:

Görsel kaynaklar kullanarak kapılar ve mahalleleri- geçmiş ve şimdiki zamanı - öğrenmek

Amaçlar:

Önerilen faaliyetler ve öğretmenler tarafından hazırlanan fikirler aracılığıyla öğrencilerden beklenenler:

- Bilgi derlemek ve kapılar ve mahallelerin geçmişten bugüne gelişimlerini incelemek.
- Fotoğraf okuyabilmek.
- Fotoğraf analiz edebilmek.

Aktivitenin kısa tanımı - Süreç:

Öğretmen, kapıların ve mahallelerin eski ve bugünkü görüntüsünü gösteren resim/fotoğrafları dağıtıp öğrencilerden tasvir etmesi, ortak deneyimlerini paylaşması ve tartışmasını ister.

Metodoloji:

- Bütün sınıf tartışmaya katılır.
- 4-6 kişiden oluşan gruplarla çalışma.
- Grup sunumu
- Bütün sınıf tartışmaya katılır.

Kaynaklar:

- **Görsel kaynaklar:**
 - Kapıların geçmişi ve şimdiki zamanını gösteren resimler

Öğrenciler tarafından ve öğrencilerle tartışma için kullanılacak Örnek Çalışma Kâğıtları:

Ne bildiğimizi nasıl biliyoruz?

1. Bir fotoğrafı 'okumayı' öğrenmek

Siz bir araştırmacısınız: okuyun, düşünün, grubunuzla tartışın ve aşağıdaki soruları yanıtlayın.

- Fotoğrafın çekildiği yer neresi?
- Burasını tanıyor musunuz?
- Yılın ve günün hangi zamanı olabilir?
- Fotoğrafın konusu ne? Fotoğraf bize fotoğrafçı hakkında neler söylüyor?
- Fotoğrafta insanlar, hayvanlar, binalar ve/veya manzaralar var mı?
- Fotoğraftaki belirgin aktivite nedir? Bu bize ne söyler?

2. Resimleri analiz etmeyi öğrenme

İnceleme:

Fotoğrafı birkaç dakika için sessizce inceleyin. Bütün gördüklerinizi (insanlar, giysileri, mücevheratı, fotoğrafın içerdiği nesnelere ya da yazılar) anlatın.

- Fotoğrafta insanlar var mı?
- Varsa ne yapmaktadır?
- Fotoğrafa bakarak bu insanlar hakkında ne anlayabilirsiniz?
- Bu fotoğraf geçmişte mi günümüzde mi çekildi?
- Köy mü kent mi?
- Nasıl anlayabilirsiniz?
- Sizce, fotoğrafçı neyi ifade etmeye çalışmaktaydı?
- Gördüklerinize dayanarak resim hakkında neler çıkarabilirsiniz veya neler tahmin edebilirsiniz?

Sorular:

Bu fotoğrafa bakarak, sizin aklınıza hangi sorular geliyor? Yanıtlarını nerede bulabilirsiniz?

Kaynaklar:

Görsel kaynaklar website:
<http://www.hisdialresearch.org/>

Görsel yardımlar:

Mağusa Kapısı,
L. Salvadore, 1872

Lefkoşa, 1940 (The history of advertising in Cyprus,
The Laiki Group Cultural Center 2004, p. 168)

Arabahmet mahallesi

Arabahmet mahallesi

Arabahmet mahallesi

Hrisaliniotissa mahallesi

Hrisaliniotissa mahallesi

Hrisaliniotissa mahallesi

Baf kapısı

Girne kapısı

Google Earth, Surların içindeki ve
dışındaki Lefkoşa

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

AKTIVITE 5

Faaliyetin Adı:

Neler değişmiş ve neler aynı kalmıştır

Amaçlar:

Öğrenciler, bu aktivite boyunca zamanla değişen ve aynı kalanları keşfetmek için tarihi becerileri ve bilgilerini kullanacak.

Aktivitenin kısa tanımı - Süreç:

Öğrencilerden, 20. yüzyılın başında Lefkoşa'yı ziyaret etmiş olduklarını hayal etmelerini isteyin. Onlara iki sütunlu bir tablo verip, o zaman görebilecekleri ve bugüne kadar aynı kalan şeyleri yazmalarını isteyin. Çocuklar, Lefkoşa fotoğraf ve resimlerini bulmak için internete bakabilir veya yukarıdaki faaliyetlerde kullanılmış görsel maddeleri kullanabilir.

Öğretmen, öğrenciler tabloyu doldurduktan sonra aşağıdaki soruları tartışmaya açabilir:

1. Değişenler niçin değişmişlerdir?
2. Değişiklikler, insanların hayatını nasıl etkiledi?

Metodoloji:

Öğrenciler küçük gruplar halinde çalışabilir.

Kaynaklar (yazılı, görsel, vb.):

Neler değişmiştir?	Neler değişmemiştir ?

Yanıtlar - öneriler:

Neler aynı kalmıştır? Surlar, bazı yollar, kiliseler ve camiler, evler ve binalar.

Neler değişmiştir? Yolun yüzeyi asfalttır, surlar etrafında daha fazla evler var, bugünkü Lefkoşa daha kalabalık ve daha yüksek ve büyük binaları sahiptir.

AKTIVITE 6

Faaliyetin Adı:

Farklı zamanlara ait Lefkoşa haritalarını karşılaştırın.

Amaçlar:

Öğrenciler, Lefkoşa'nın zamanla nasıl ve niçin değiştiğini anlayacaklar.

Aktivitenin kısa tanımı - Süreç:

Gruplara haritaların kopyalarını dağıtın. Öğrencilerden, bunları dikkatle incelemelerini isteyin. Gözlemleri hakkında bir rapor vermelerini isteyin. Bu genişlemenin sebeplerini ve şehirlilerin hayatlarına etkilerini bütün sınıfla tartışın.

Metodoloji:

Gruplar halinde çalışın ve sonra da bütün sınıfla tartışın. Kaynaklar.

Yanıtlar - öneriler:

Şehrin merkezi aynı kalır. Surlar da daimi bir referanstır. Şehrin kesiştiği yollar aynı kalmıştır. Diğer taraftaki çağdaş fotoğrafta, sadece surlar içinde değil, dışında da binalar ve evler bulunan daha kalabalık, bir şehir görülüyor.

Görsel yardım 1:
Lefkoşa (taslak), 1573

Görsel yardım 2:
Lefkoşa (taslak), 1881

Görsel yardım 3:
Lefkoşa (taslak), 2007

AKTIVITE 7

Faaliyetin Adı:

O günlerde ve günümüzde şehrin mahalleleri

Amaçları:

Çocuklar; zamanla şehrin semtlerinde yaşayan insanların ihtiyaçları, görenekleri ve umumiyetle günlük hayatları değişirken, bazı unsurların değişmediğini anlayacak.

Aktivitenin kısa tanımı - Süreç:

Her bir gruba yerler, meslek ve mağazalar (kaynakları kullanın) içeren bir liste verip çocuklardan listeden günümüzde de var olan bir mahallede bulabileceğimiz dördünü yuvarlak içine almalarını isteyin. Daha sonra öğrencilerden 100 yıl önceki bir mahallede bulabildiğimiz dört tane yer/meslek/mağazanın altını çizmelerini isteyin.

Metodoloji:

Grup çalışması

Meslekler, yerler ve binaların listesi:

Mağazalar, doktorlar, oteller, kahvehaneler, ceza evleri, umumi fiskiyeler/ kuyular, karakol, dinsel yerler - cami, kilise, sinagog - banka, park, okul, umumi hamamlar, eczane, köşk, fırın, pastane, açık hava çarşısı.

Yanıtlar - öneriler

Okullar, fırınlar, dini yerler, çarşıların günümüzdeki mahallelerde bulunması gerekmektedir. Dini bir yerin niteliği, mahallede oturanların diniyle bağlantılıdır. O meslekler veya o yerlerden bazıları 100 yıl önceki mahallede bulunmayabilirdi (mesela o zamanlarda eğitim zorunlu değildi). Diğer taraftan ise; o zamanlardaki bazı gerekli unsurlar (umumi fiskiyeler/kuyular,hamamlar), günümüzde gerekli değildir.

AKTIVITE 8

Faaliyetin Adı:

Hrisaliniotissa/Arabahmet Mahallesinin tarihi değeri

Amaçlar: Öğrencilerin:

- Surlar içindeki Lefkoşa'nın ihmal edilmiş bir mahallesinin tarihi değerini tanınması ve anlaması.
- Sıradan insanların hayatını yeniden inşa edebilmek, geçmiş ve şimdiki zaman arasındaki benzerlikleri ve zamanla meydana gelen değişiklikleri anlaması.
- Lefkoşa'nın her zaman çok kültürlü bir başkent olduğunu anlaması.

Aktivitenin kısa tanımı - Süreç:

Öğretmen, her bir gruba aynı kaynaklar seti ve aşağıda yer alan bir soru ve 5 noktadan oluşan tabloyu verir.

Ortaçağ'dan beri neler değişmiş ve neler aynı kalmıştır?

- Siyasal ve ekonomik durumları (feodal sistemi, pazarlar)
- Nüfus: Etnik köken, dinler, toplumlar
- Mahalledeki peyzaj ve binalar (sapçıklar, saraylar, eski evler, sokakların bedeni ve durumu v.bç)
- Ticaret, ulaşım (satılan ürünler, zanaatçılık, develer, araçlar)
- Hijyen, hastalıklar, ortalama ömür (bataklık, malarya)

- Öğrencilerden kaynakları dikkatle inceleyip gruparkadaşlarıyla tartışması istenir (10 dakika)
- Her bir gruptan tablodaki konulardan birine cevap vermesi istenir. (10 dakika)
- Her gruptan bir temsilcinin grubun yanıtını sunması istenir. (25 dakika)

Önerilen ev ödevi:

«Surlar içindeki Lefkoşa'nın Hrisaliniotissa/Arabahmet mahallesinde neler değişmiştir ve neler aynı kalmıştır-Sokaklar ve binalar tarihini anlatıyor» sorusuna sınıfta konuşulan noktalara dayanarak yanıtlayan bir yazı yazma. (yaklaşık 300 kelime)

Metodoloji:

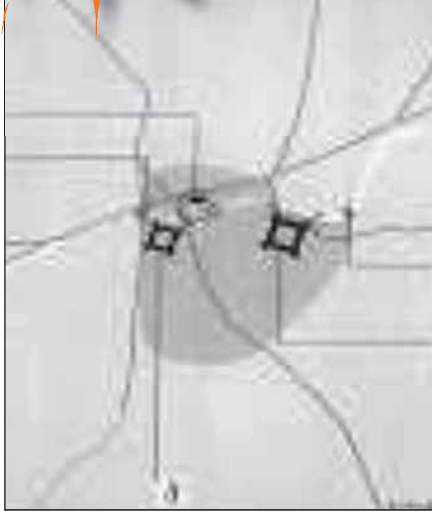
Grup çalışması

Yazılı Kaynaklar:

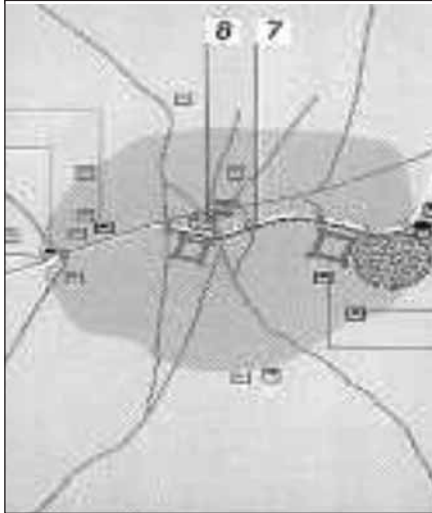
Panos Leventis'in "Twelve Times in Nicosia, Nicosia, Cyprus, 1192-1570: Topography, Architecture and Urban Experience in a Diversified Capital City" kitabından alınan metinli harita 1, 4, 7 ve 12.

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

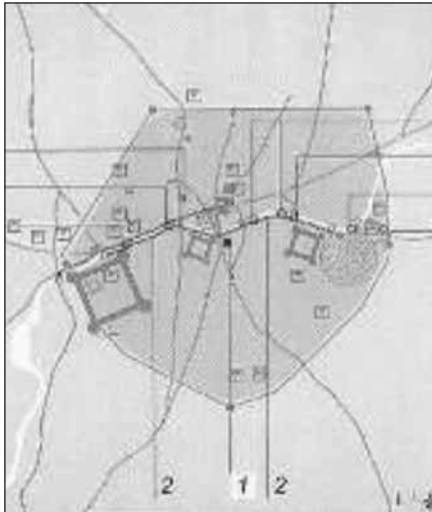
Kaynaklar:

(s.3): Paedieus Nehri, Pillori köprüsünden (günümüzde Baf Kapısı'nın olduğu yere yakın) şehre girip Seneschal Köprüsünden (günümüzde Mağusa Kapısı'nın olduğu yere yakın) çıkardı. Franklar döneminde (1192-1489), Seneschal, krallığın ve kentin savunmasından sorumluydu ve kale içinde ya da kaleye bitişik bir binada kalırdı. "Pillori Köprüsü, adı hırsızlık yapanların halk tarafından tahkir edilmesi için en çok tercih edilen yerdi. Burada, adı hırsızların kafaları ve elleri, aynı adı taşıyan bir aletin deliklerinden sokulurdu. Aynı zamanda idamlar da burada gerçekleştirilirdi".

(s.85): 1310 yılındaki Ağustos kutlamaları: "Dereboyu, 11'nci Henri'nin bırakılması ve Ermenistan'dan Kıbrıs'a hemen döneceği duyulunca, bir boydan diğerine kutlamalarla senlemdi. Kroniklere göre, sakinler kutlamak için çeşitli renkli cüppeler giyinerek meydana dökülmüşlerdi: Franklar, beyaz ve kırmızı çizgili; Suriyeli ve Şirvanlar kırmızı ve yeşil cüppeler giymiş, Cenevizliler sarı ve leylak renkli, Venedikliler sarı ve kırmızı, Pizanlar ise tamamen kırmızı cüppelerini giymişti."

(s.183): Kıbrıs'taki serf halk, haftanın üç günü efendilerine ve üç günü kendileri için çalışırdı. Pazar günü ise, kapılarında vergi verdikten sonra kentlerde toplanıp ticaret işlerini yürütürlerdi (Kilise, bu uygulamadan nefret ederdi). 1424 ya da 1425 yılına kadar çarşı günü Pazar günü idi. Daha sonra çarşı günü Cumartesi oldu. Kapalı Sokak boyunca büyük bir olasılıkla her gün açılan bir dizi mağaza vardı. Un, buğday ve arpa çarşıları, pamuk çarşısıyla aynı su deposunu kullandığından dolayı birbirine yakın olmalıydı. Kralın ilk sarayı ve çevresi, 1426 yılında Saracene askerleri (Mısır) tarafından tahrip edilmiştir.

s.305: "Kıbrıs'ın başkenti, 16'ncı yüzyıl boyunca çöküşe terk edilmiştir. Frank surları, şehrin içinde kaybolduğu bahçelerinden dolayı zayıflamış ve yıkılmıştır. Venedikliler kendi ülkelerine sürekli mal gönderdiği için kaynakları tükenen Lefkoşa'da sürekli açlık çekiliyordu. 1565 senesinde çıkan ayaklanmadan sonra 1566 senesinde II'nci Selim Sultan olduğu zaman, başkentin yeniden güçlendirilmesi hususundaki karar bir seneden kısa bir süre içinde alınmıştır. Nehrin akış yönü, şehri çevreleyen yeni hendeğe akışı sağlamak için değiştirildi. Fakat, Osmanlılar 1570 yazında geldiğinde surları taşla kaplama işleri hala bitmemiş ve hendeğin tümü hala kazılmamıştı.

Diğer Yazılı kaynaklar:

1738'de Kıbrıs'a gelen İngiliz seyyah **Richard Pockock**, Lefkoşa'da çok sayıda bulunan konaklardan etkilenmiştir. Başkentin mükemmel kaliteli pamuklu kumaş endüstrisinden bahsediyordu.

1806 yılında Lefkoşa'yı ziyaret etmiş olan **Ali Bey**, Lefkoşa'yı çöpten oluşan, 1000 Yunan ve 1000 ailenin oturduğu bir kent olarak anlatıyordu.

Luis Salvador 1872 yılında Lefkoşa'yı ziyaret etmiştir s.18: Lefkoşa'nın nüfusu aşağı yaklaşık 20,000 idi. Fakat yapılan nüfus sayımı kadınları içermediğinden sakinlerin kesin sayısı sayılamaz. Yunanların sayısı Türklerin sayısıyla hemen hemen eşit olmasına rağmen sakinlerin çoğu Türk'tür. Üstelik birkaç Ermeni, aşağı yukarı 8090 Roman Katolik var, fakat Yahudi yok.

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

ZİYARET BOYUNCA

Öğrenci kitapçıları (birisi 11-12 yaşındaki çocuklar için, ötesi ise 14-16 yaşındakiler için), yerinde ziyaret boyunca kullanılacak pek çok faaliyet içermektedir.

Bu faaliyetler iki saatten fazla sürmemeli.

Tabii faaliyetlerin süresi, öğrencilerin ilgileri, seviyesi, mevcut zaman ve eşlik eden öğretmenlerle ebeveynlere bağlıdır.

Kitapçıları Tarihi Diyalog ve Araştırma web sitesinden de indirebilirsiniz:

<http://www.hisdialresearch.org>

Baf ve Girne Kapılarını ve etrafındaki bölgeyi keşfetmek

Genel bilgi:

Venedikliler, 1565 yılında Lefkoşa'yı Osmanlı İmparatorluğu'nun yükselen tehdidine karşı tahkimat yapamaya karar vermişlerdir. Böylece, mimar ve mühendis olan Giulio Savorgnano, şehir için o dönemin çağdaş savunma yöntemlerine uygun yeni istihkâmlar tasarlamak amacıyla adaya geldi.

Şehrin etrafını saran eski istihkâmlar, Ortaçağ döneminde (1489 ve 1571 yıllarının arasında) Venedikliler tarafından yıktırılmıştır. Bunun sebebi, şehirlerin toprakları savunulması gerekeceği anlamına gelen barutun keşfedilmesiydi. Bunun yapılabilmesi için gerekli olan yüksek surlar değil, toprakların geçebileceği kadar genişliği olan surlardı.

Savorgnano'nun tasarladığı yeni surlar, on bir burçlu ve yıldız biçimindeydi ve çevresi 4.5 kilometreydi. Surlar, Osmanlıların saldırdığı 1570 yılına kadar hala bitmemişti.

Burçlara, katkıda bulunan yerli soylu ailelerin ve Venedikli devlet adamlarının isimleri verildi. Katkı sağlayan her bağışçı, kendi adını taşıyan burcun inşasından sorumluydu.

Surların sadece üç tane giriş kapıları vardı. Bu giriş kapılarının Baf, Girne ve Mağusa limanlarına giden yollara bağlı olması, deniz ticaretinin Ortaçağ dönemindeki önemini göstermektedir.

Doğu kısmında Rokka kule burcunun yanında bulunan Baf Kapısı, eskiden Porta di San Domenico olarak bilinmekteydi. Adını, bölgede eskiden bulunan Ortaçağa ait ünlü manastırdan almıştır.

İkinci Lüsinyan Sarayı ise bu manastırın çevresinde yer almaktaydı (günümüzdeki Kasteliotissa'nın kalıntıları). Kuzeyde, Quirinni'nin ve Barabaro'nun kule burçları arasında eskiden Porta de Proveditore olarak bilinen Girne Kapısı var. Osmanlılar, 1821 yılında kapıyı onarmış ve üstüne kubbeli kare bir bina koymuşlardı. Onarımı sırasında, kapının Venedikliler tarafından inşa edildiği tarihi gösteren bir levha bulunmuş (MDLXII ya da 1562) emrinin üzerine koyulmuştu.

Kral ve İmparator 5'inci George'u anan diğer bir levha da 1931 yılına işaret eder. Bu yıl, çağdaş yolların şehre girmesini sağlayan deliklerin surlara açıldığı tarihtir. Bunun önünde Kuran'dan alınan bir parçanın hüsnü hatla yazılı olduğu bir levha bulunmaktadır.

Amaçlar:

- Çevredeki devamlılık ve değişim unsurlarını bulmak.
- Kapının ilk ve yüzyıllar boyunca kullanımını keşfetmek.
- Bölgenin estetiğini düzeltmenin bir yolunu bulmak.

Metodoloji:

- Öğrenciler, 4 kişiden oluşan gruplar halinde çalışacak.
- Öğretmen, grup çalışması boyunca öğrencilere ve sonunda da tüm sınıfa geri bildirim yapar

Kaynaklar-materyal:

- Kitapçık
- Fotoğraf makinesi, video kamerası, teyp

Baf Kapısı: 11-12 yaşındaki çocuklar için kitapçılığın cevapları ve öneriler

AKTIVITE 1

Aktivitenin adı:

Kapının dışında

- 1.1. Belediye Tiyatrosu, Umumi Bahçe, CYTA binası, Markos Drakos heykeli, Tenis Sahası

1.2. Modern ekler:

Surlar üstünde: Surların üstündeki kısımlarında Britanyalıların döneminde (1871 – 1960) yapılmış inşaatlar var (İtfaiye binası).

Hendek içinde: Hendeğin eski seviyesi günümüzdekinden daha alçaktı. Park yeri ve tenis sahaları ise modern eklerdir.

Etrafında: yollar, umumi bahçe, birçok bina v.b.

AKTIVITE 2

Aktivitenin adı:

Mimari unsurlar

- 2.1. Surların tasviri: Surlar kocaman ve çok etkileyici. Dört metreden uzun, büyük genişlikli ve çok güçlü

görünüyor. Yerli bir sarı taş ve çimentodan inşa edilmiştir. Genellikle çok iyi korunmuş görünmesine rağmen bazı kısımları korunamamıştır.

AKTIVITE 3

Aktivitenin adı:

Kule Burçları

- Baf Kapısı, Rokkas ve Tripoli Kule burçları arasında bulunmaktadır.

- Girne Kapısı, Quirinni'nin ve Barabaro'nun kule burçları arasında bulunmaktadır.
- Mağusa Kapısı, Garaffa ve Podokataro kule burçları arasında bulunmaktadır.

AKTIVITE 4

Aktivitenin adı:

Kapısın içinde

- 4.1. **İzlenimler:** kapıdan girince karanlık, alçak tavanlı, dar ve uzun bir tünelle karşılaşıyoruz. Tünel iki parçaya bölünüyor: Tünel başında olan parça daha geniş; ama o kadar uzun değil. Orada kapıyı kapatmak için kullanılan tahtadan yapılmış kapıları görebiliriz. Diğer parçası ise tünel sonunda ve daha dar ama daha uzun.

- 4.2. Kapı, gece boyunca şehre girenleri kontrolden geçirmek çok zor olduğundan dolayı karanlık olunca kapanır ve ertesi güne kadar kapalı kalırdı.

- 4.3. **İnsan figürü resimde eksiktir.** Resim, Venediklilerin surlarını onarma görevi ve eşzamanda Kıbrıslı Rumlar ve Kıbrıslı Türkler arasındaki işbirliğini ilerletme görevi üstlenen Lefkoşa Üstat Programı adlı iki toplumlu bir programın levhasıdır.

AKTIVITE 5

Aktivitenin adı:

Geçmişe bir seyahat

- 5.1. ve 5.2. **Kapıyı gösteren iki resmi karşılaştırma:** Resim A resim B'den daha eski. Kapının bir parçası (girişin üstündeki tak) resim B'de eksik. Aynı zamanda, kapının üstüne yeni binalar eklenmiştir (resim 2).
- 5.3. **Resim 1 ile kapının bugünkü görünüşünü karşılaştırma:** Farklılıklar: Tak eksik, kapının yanında yol yok, Kapının üstünde herhangi bir inşaat yok/ Benzerlikler: rampa, dar giriş, kapının yayalar tarafından kullanılması

- 5.4. **İnsanlar niçin kapıdan geçiyorlardı?** İnsanlar, şehrin çarşılarında ürünler satmak veya almak amacıyla şehre giriyorlardı. Diğer insanlar şehre iş bulmak için giriyorlardı.

Günümüzde insanlar yolculuk etmek için hangi ulaşım aracını tercih ediyorlar? Arabaları.

- 5.5. **Çok insan şehre giriyordu.** Öğrencilerin bu insanların mesleği, cinsiyeti, yaşı ve etnik kökeninden bahsetmesini istiyoruz. Amacımız, kentin çok kültürlü olduğunu anlamalarına yardımcı olmaktır.

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

AKTIVITE 6

A	Ç	N	V	C	A	F	G	J	L	Ğ	Z
C	B	U	R	Ç	Ş	M	Ç	L	I	O	G
L	B	F	B	Ç	R	V	N	G	K	Ç	B
E	A	V	E	N	E	D	İ	K	İ	R	N
F	R	C	V	F	Ö	U	T	R	W	F	E
K	I	Ç	D	M	G	Q	Ö	Ş	M	V	R
O	Ş	R	O	K	K	A	S	D	K	Q	F
Ş	R	G	A	J	N	T	H	M	J	K	Y
A	İ	Ş	B	İ	R	L	İ	Ğ	İ	C	H
Z	X	H	E	N	D	E	K	B	J	Ç	N

- A: Baf Kapısı,
B: Girne Kapısı,
C: Baf Kapısında BM Noktası,
D: Mağusa Kapısı,
E: Kasteliotissa,
F: Kutsal Haç Katolik Kilisesi

Baf Kapısı: 14-16 yaşındaki çocuklar için kitapçık yanıtları ve öneriler

AKTIVITE 1

Aktivitenin adı:

Lefkoşa Venedik Surları - Kule Burçları

- 1.1. Surların inşa edildiği dönemde, Kıbrıs'ın fakir halkının büyük bir bölümü inşaat projesinde işçi olarak çalıştırıldığı için işsizlik ve yoksulluk oranı azalmıştı.

- 1.2. Kule burçlarının yüksekliği aşağı yukarı 4.5 metredir. Yerli dikdörtgen sarı taşlardan inşa edilmişlerdi. Onbir kule burçlarının inşa edildiği biçim, müstevlileri defederken şehri savunanlara daha fazla yer sağlamaktaydı. Üstelik kule burçları şehri savunanlara bir savunma avantajı daha sağlamaktaydı.

AKTIVITE 2

Aktivitenin adı:

Lefkoşa'nın Venedik Surları - Kapılar

- 2.1. Baf kapısı Lefkoşa'nın batı kısmında bulunur ve eskiden "Porta di San Domenico" olarak bilinmekteydi.
- 2.2. Surlar, Kule burçlarının biçiminden başka, inşa edilmesinde kullanılmış büyük sarı taş, genişliği ve yüksekliğinden dolayı çok sağlamdı.

- 2.3. 18.inci yüzyıl boyunca yeni silahlar geliştirildikçe surların askeri önemi sona erdi.
- 2.4. **Surların çevresindeki farklılıklar:** Surların dışındaki bölgede herhangi bir inşaat bulunmazdı; çünkü var olan inşaatlar şehri fethetmek isteyenler tarafından kullanılabilirdi.

AKTIVITE 3

Aktivitenin adı:

Lefkoşa'nın Venedik Surları - Baf Kapısı

- 3.1. İnşaatın birinci aşaması orijinal surların bir parçasıyken, ikinci ve üçüncü aşamaları sonradan inşa edilmiştir.

- 3.3. Koridor iki kısma bölünmüştür ve şehre girenleri kontrol etmeyi kolaylaştırmak amacıyla çok dardı. Bu dar koridor, ayrıca şehri savunanlara askeri bir avantaj sağlamaktaydı. Kapının kanatları tahta ve metalden (bakır) yapılmıştır. Gece boyunca şehre girenleri kontrolden geçirmek çok zor olduğundan dolayı kapı, karanlık olunca kapanır ve ertesi güne kadar kapalı kalırdı.

AKTIVITE 4

Aktivitenin adı:

Baf Kapısı – içindeki bölge

4.1. Sultan, imzasını kapının üzerine koyarak şehrin ve nüfusunun üstünde nüfuz sahibi olduğunu belirtmek istemekteydi.

4.2. Venedikliler, topları surların üstüne kadar çekebilmek için kapının sağındaki ve solundaki rampaları kurmuştu.

AKTIVITE 5

Aktivitenin adı:

Baf Kapısı – Geçmişe bir seyahat

5.1. Kapının resimdeki ve günümüzdeki görünüşlerini karşılaştırın:

Farklılıklar: Tak eksik, kapının yanında yol yok, Kapının üstünde her hangi bir bina yok.

Benzerlikler: rampa, tünel, dar giriş, kapının yayalar tarafından kullanılması.

5.2. Resimde görülen insanlar kırsaldan gelip kapıya girmektedir.

5.3. Bu şehre giren insanlar ürünlerini satacak gibi görünüyorlar. Öğrenciler, insanların Lefkoşa'ya girmesinin diğer nedenlerini düşünebilir: ürün satın almak için, çalışmak için, akrabalarını ziyaret etmek için v.b.

AKTIVITE 6

Aktivitenin adı:

Surların çevresindeki bölge

6.1. Bu bölgede çalışanların sayısı çokken, yaşayanların sayısı azdır. CYTA'da çalışanlar veya kapının tam yanındaki itfaiyede çalışanlardan da bahsedebilir. Bölgede yaşayanlar, Kasteliotissa'nın yanındaki yol boyunca bulunmaktadır.

6.2. Aşağıdakileri gösteren:

a. bölgenin çok kültürlü özelliği: Kutsal Haç Katolik Kilisesi'nin varlığı (çeşitli kültür ve etnik köklü

insanların bulunduğu bir yer), BM noktası, bölgede çeşitli etnik veya dini kökenli insanları görebilmemiz.

b. Bölgenin ticaret özelliği: Eski kahvehane (şimdi terkedilmiştir), kasap, itfaiye, Kasteliotissa kültür merkezi, CYTA binası...

6.4. 1400 civarı: Kasteliotissa, 1900 civarı: Holly Gross Kilisesi, 1950 civarı: Kasap.

Girne Kapısı: 11-12 yaşındaki çocuklar için kitapçık yanıtları ve öneriler

AKTIVITE 1

Aktivitenin adı:

Girne Kapısı – Surlar ve Kapılar

1.1. & 1.2.: Girne Kapısı, Quirinni'nin ve Barabaro'nun kule burçları arasında bulunmaktadır. Mağusa Kapısı, Garaffa ve Podokataro kule burçları arasında bulunmaktadır. Baf Kapısı, Rokkas ve Tripoli Kule burçları arasında bulunmaktadır.

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

AKTIVITE 2

Aktivitenin adı:

Girne Kapısı – Surlar ve Kapılar

- 2.1. Şehrin üç giriş kapısı, o zamanlar ana limanlara giden yollarla bağlantılıydı: Baf, Girne ve Mağusa.
- 2.2. Kule burçları, saldıran askerlere karşı savunma sağlamak için kurulmuşlardı. Kule burçlarının şekli, birbirine koruma sağlamaktaydı ve aynı zamanda

saldıran askerlere karşı saldırmak için görüş alanı sağlamaktaydı. Kule burçlarının üstüne yerleştirilen toplar, yanında bulunan diğer burçtakilerle birlikte öldürücü bir çapraz ateş sağlıyordu. Toplardan bazıları surların perdesini korurken, bazıları saldıran askerlere yönelikti.

AKTIVITE 3

Aktivitenin adı:

Girne Kapısı – Kapının kısımları

- 3.1. Genel izlenimler: Tarihi önemi olan iyi korunmuş etkileyici bir inşaattır. Şehir surlarından ayrı görülmektedir ve sanki geçmişten geliyor gibidir.

3.2. (Baş aşağı duran) T harfi

3.3. Kapının üstünde kubbeli bir kare oda var. Kapı takının üstünde yazıtlı mermerden yapılmış bir levha vardır. Kapı, ızgaralı tahtadan yapılmış bir kapıyla kapanırdı. Kemerli girişin iki tarafında destekleyici surlar var.

AKTIVITE 4

Aktivitenin adı:

Girne Kapısı – Kapının yükseltmeleri

- 4.1. İki yükseltme arasındaki farklar:
 - a. Yazıtlar

b. Levhalar

c. dıştaki yükseltmede kemerli giriş dışarıya doğrudur

d. İçerideki yükseltme simetriktr.

AKTIVITE 5

Aktivitenin adı:

Girne Kapısı – Taşçılık

- 5.1. Kapının inşasında kullanılan malzemeler: taş, ahşap, demir, bakır.

5.2. Kapının inşasında büyük, dikdörtgen, sarı taşlar kullanılmıştır.

5.3. Kapının inşasında (ve aynı zamanda genel olarak duvarların inşasında), ortaçağın top atışlarına dayanıklı olması için, büyük ve ağır taşlar kullanılmıştır.

AKTIVITE 6

Aktivitenin adı:

Girne Kapısı – İşlev

- 6.1. Bu tip tahkimat günümüzde kullanışlı değildir. Duvarlar (tank, füze ve hava kuvvetleri gibi) modern

silahlar kullanan bugünün ordularını durdurabilecek sağlamlıkta değildir.

6.2. Girne Kapısı bugün turistler için küçük bir enformasyon bürosu olarak kullanılmaktadır.

AKTIVITE 7

Aktivitenin adı:

Kapı'nın koridorunu keşfedelim.

- 7.1. Kapı içinde küçük bir turizm danışma bürosu bulunmaktadır (masa, sandalye, broşürler vb).

Ayrıca, Kapı girişini kapatan eski kapılar, bazı eski fotoğraflar ve üst kata çıkan ahşap bir merdiven bulunmaktadır.

7.2. Kapıdan düzenli olarak farklı farklı insanlar geçer: Okula giden öğrenciler, turistler, işine gidenler.

AKTIVITE 8

Aktivitenin adı:

Çevre

8.1. Değişen ve aynı kalan şeyler: Yeni yollar vardır. Bazı binalar aynı kalmışken bazı yeni binalar inşa

edilmiştir. Şehrin surları etrafında daha az sayıda ev ve bina vardı.

8.2. Kapı civarındaki meslekler: tatlıcılar, taksî şoförleri, dükkân sahipleri, vb.

Girne Kapısı: 14-16 yaş çocuklara yönelik kitapçık için yanıtları - öneriler.

AKTIVITE 1

Aktivitenin adı:

Lefkoşa'nın Venedik Surları – Girne Kapısı

1.1. Girne oldukça mütevazî limanıyla adadaki en küçük şehirdi.

AKTIVITE 2

Aktivitenin adı:

Girne Kapısı – Mimari unsurlar

- 2.1.** Baş aşağı bakıldığında kapı T harfini andırır. İç yükselti simetrik. Dört ayrı bölüm görülür. Koridor (kemeraltı yolu), iki yanı destekleyen iki destek duvarı ve tepede kubbeli küçük bir kare oda.
- 2.2. Kullanılan malzeme:** yerel sarı taş, ahşap ve toprak. Kapı'nın inşasında kullanılan sarı taş eski çağlarda

Kıbrıs'ta sık kullanılan bir yapı malzemesiydi. Adada kolaylıkla bulunması bu durumu açıklar.

- 2.3. Osmanlı döneminde eklenen bölüm:** üzerinde kubbe bulunan küçük kare bina.
- 2.4. İşlevsel kullanım:** iki yanında destek duvarları bulunan ve koridor (kemeraltı yolu) olarak kullanılan orta bölüm ve tepedeki küçük kare oda.
- 2.5. Dekoratif kullanım:** Kemerin az çok dekoratif bir kullanımı vardır.

AKTIVITE 3

Aktivitenin adı:

Girne Kapısı'na yakından bakış.

- 3.1. Malzeme:** Yerel sarı taş.
- 3.2.** Büyük Han, birkaç cami ve kilise.
- 3.3.** Taşların büyük bölümü dikdörtgendir. Bu yapıyı daha ahenkli ve duvarları daha sağlam yapmaktadır.

3.4. Yazıtlar: üç ayrı yazıt vardır. Ortadaki yazıt Latin harfleriyle yazılmıştır ve Venediklilere aittir. Bunun üzerinde bir Osmanlı yazıtı ve onun da iki yanında bir İngiliz yazıtı bulunur.

3.5. Yapım yılı: MDLXII (1562)

AKTIVITE 4

Aktivitenin adı:

yakından bakış.

4.1. Benzerlikler: aynı yükseklik, giriştekiyle aynı kemer ve benzer ahşap kapı.

4.2. Farklılıklar: Dışta yalnızca bir yazıt (Osmanlı), içte üç farklı yazıt. İçteki daha simetrik. İç tarafta koridora benzeyen kemer dışarıya ana yapıyı yansıtır.

4.3. Kapı günümüzde küçük bir müze ve turist danışma bürosu olarak kullanılmaktadır.

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

AKTIVITE 5

Aktivitenin adı:
Zaman içindeki değişiklikler.

5.1. Hangi yönden? Resim (şehrin içine giden) iç yükseltiyi anlatır.

5.2. Neler aynı kaldı? Ne değişti? Kapı hemen hemen aynı kalmış ancak her iki yandan kesmelerle izole edilmiştir.
5.3. Kapı'nın kapandığı ve her iki yandan kesmelerle izole edildiği yıl (1931) iç Kapı'nın üzerinde yazılı bir tabela ile belirtilmiştir.

AKTIVITE 6

Aktivitenin adı:
Zaman içindeki değişiklikler.

6.1. Farklılık ve benzerlikler: Geçmişte çevrede daha az ev ile bina bulunuyordu. 1960'lara kadar kapının dışında bir mezarlık vardı.

6.2. İngiliz yetkililer duvarların bu bölümü üzerine pratik nedenlerle yol yapmaya karar verdi: araçların şehre girebilmesini ve Lefkoşa ile Girne'yi bir yol ile birbirine bağlamayı istiyorlardı.

AKTIVITE 7

Aktivitenin adı:
Girne Kapısı – Çevresindeki bölge

7.1 & 7.2. Şehrin surlarının dışında kalan binaların çoğu yakın zamanda inşa edilmiştir. 60'lı yılların ortalarına

kadar şehir, surların içiyle sınırlıydı. 60'lı yıllarda, şehir nüfusundaki artış, şehrin surların dışına doğru genişlemesine neden olmuştur.

7.3. Kapının çevresinde bulunan meslekler: tatlıcılar, taksiciler, dükkan sahipleri vb.

AKTIVITE 8

Aktivitenin adı:
Girne Kapısı – Çevresindeki bölge

8.2. İlk resimde, Mevlevi Tekkesi- Dans eden Dervişler Camii görülmekteyken (16. yy sonları veya 17. yy.

Başlarında inşa edilen bu yapının arazisinin, zamanın zenginlerinden Emine Sultan tarafından bağışlandığı söylenmektedir, ikinci resimde, caminin dışında bulunan bir Osmanlı çeşmesi görülmektedir.

Arabahmet ve Hrisaliniotissa Havalisinin Keşfi

Genel Bilgiler

Şehir yıllar boyunca, fiziki çürüme ve sosyo ekonomik çöküşe maruz kaldı; bunun sonucunda nüfus ve istihdam kaybına uğradı, mimari ve çevresel nitelikleri kötüleşti. Lefkoşa İmar Planı'nda tanımlanan önceliklerden birinin tarihi Lefkoşa şehrinin geleneksel yerleşim yerlerini (ki buralar Lefkoşa'daki tüm toplumların ortak mirasıdır) yeniden canlandırmak olmasının nedeni budur...

Tarihi merkezin korunması ve yenilenmesi çok boyutlu bir süreç olarak görülmüştür. Bu süreç; yalnız var olan geleneksel binaların mimari açıdan korunmasıyla değil, toplumsal hedeflerle de ilgilidir. Bu toplumsal hedefler arasında yeni yerleşimcileri cezbetmek için iskân

rehabilitasyonu ve topluma çeşitli olanaklar sağlamak vardır. Ayrıca, ticari bağları yeniden oluşturmayı ve uygun istihdam fırsatlarını arttırmayı amaçlayan ekonomik hedefler de gözetilmektedir.

1990'ların başında, şehrin güneydoğusunda yer alan Hrisaliniotissa ve kuzeybatısında yer alan Arabahmet, geleneksel yerleşim yerleri olmaları ve mülk edinmeye müsait olmaları nedeniyle yeni yerleşimciler çekmek için ideal bölgelerdi.

Ara bölgeye bitişik olması nedeniyle "yerleşilmemiş hudut bölgesi"ne dönüştü ve Lefkoşa'nın süregelen bölünmüşlüğü'nün yıkıcı etkisine maruz kaldı. Arabahmet bölgesi çok uzun yıllardır tarihi, mimari ve

çok kültürlü değere sahip bir bölgedir. Bölge ismini Venedik döneminde Lefkoşa'nın Osmanlılarca istilasında rol alan Arap Ahmet Paşa'dan almıştır. Osmanlı döneminde duvarla çevrili şehrin en yüksek bölümünde yer alması nedeniyle pek çok üst düzey yetkili burada ikamet etmeyi seçmiştir.

Osmanlıların bölgeye yerleşmesiyle binaların yapısında Osmanlı kültürüne ait değişiklikler meydana gelmiştir. Örneğin, binalara dikme pencereler (cumba) ve yüksek bahçe duvarları eklenmiştir. Ayrıca, Lefkoşa'nın Ermeni mahallesi de Arabahmet'te bulunmaktaydı. Bölgenin doğu bölümünde eskiden Ermeni kilisesi olan, Osmanlı istilasından sonra da 20. yüzyıla kadar öyle kalan bir ortaçağ binasının kalıntıları bulunur.

Arabahmet bölgesi bugün sokak biçimleri, geç Osmanlı dönemine özgü binaları ve eski şehir dokusuyla tarihi çarpıcılığını büyük ölçüde korumaktadır.

Chrysaliniotissa duvarlı şehrin en alçak bölümünde yer alır. Pedieos Nehri bölgede bir delta oluşturarak buradan geçer ve havalie rutubet sorunları yaşatır. Bu özel bölgede Bizans, Fransız, Venedik, Osmanlı ve sömürge mimarisinin güzel örneklerine rastlanır ve bunlar şehrin dokusuna zengin bir mimari karakter katar.

Genelde bu bölge, ana caddelerinde yer alan ticari ve kültürel etkinliklerle, yerleşim bölgesi karakterini korumuştur. Geçmişte bu caddeler ana şehrin ticari doğu-batı eksenini oluşturmuş fakat aynı zamanda şehir dokusunu bozmuştur. Caddelerin ön cephelerindeki, aralarında atölye ve dükkânların da bulunduğu geleneksel evler bölgenin geniş kesimlerini biçimlendirir. appear on the street facades.

Hrisaliniotissa Havalisi: 11-12 yaş çocuklara yönelik kitapçık için cevaplar ve öneriler

AKTIVITE 1

Aktivitenin adı:

1. Etkinlik:

Hrisaliniotissa Havalisi - Mağusa/ Taht-El-Kale Yolu.

Mağusa/ Taht-El-Kale Yolu'ndaki binaların cepheleri (bazı ön kapılar o kadar yüksek ve geniştir ki mal getirip götürün nakliye arabaları bu kapılardan binaya girebilir) bu yolun geçmişteki ticari özelliğinin kanıtıdır.

Eskiden dükkân olan binaların 100 yıl önceki ve şimdiki sokak numaraları:

Mağusa Caddesi, No: 57: eskiden ekmek fırınıydı- kapı açıldığında fırınları görebilirsiniz- şimdi bir atölye.

Mağusa Caddesi, No: 59: eskiden konfeksiyon mağazasıydı, şimdi atölye.

Mağusa Caddesi, No: 29: eskiden kahveci dükkânıydı, şimdi terkedilmiş durumda.

Mağusa Caddesi, No: 15: eskiden ve şimdi halı atölyesi.

Mağusa Caddesi, No: 17: eskiden ve şimdi halı atölyesi.

AKTIVITE 2

Aktivitenin adı:

Hrisaliniotissa Havalisi - Taht-El-Kale Camii

- Camiye bitişik spiral kuleye **minare** adı verilir.
- Müminlere seslenen kişiye müezzin denir.
- Kulenin en tepesinde bir **hilal** vardır.
- Kur'an müslümanların **kutsal kitabıdır**.

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

AKTIVITE 3

Aktivitenin adı:

Hrisaliniotissa Havalisi –
Ermou Caddesi

3.1: Neler aynı kaldı?

- Ermou Caddesi, üzerinde bulunan pek çok dükkân ve mağazayla, esasen ticari bir yol olarak kaldı,
- pek çok bina değişmeden kaldı ve
- cadde geçmişte olduğu gibi yine dar.

Neler değişti?

- Ermou Caddesi bugün eski kalabalığına sahip değil – fotoğrafta görülen kadar fazla insan bu caddede yürümüyor artık.
- caddenin yüzeyi değişti: bugün asfalt kaplı olan caddeler eskiden topraktandı.
- cadde eskiden (bazı bölümleri) kapalıydı ancak bugün tamamen açıktır.
- o zamanlar caddede hiç otomobil yoktu.

3.2. Ermou Caddesi 1960'ların başına kadar Lefkoşa'nın en ticari ve en kalabalık caddelerinden biriydi. Ermou Caddesi'nde Lefkoşa'nın çok kültürlü karakterini

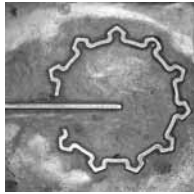
hissedebilirdiniz. Çeşitli etnik, dilsel ve dini kökene sahip insanlar, hiç bir şey alıp satmasalar da Ermou Caddesinde yer alan pazarları gezerdi. On yıllar önce Ermou Caddesi'nde yürürken, mallarını satmak için bağırgan ve yayalara çığırkanlık yapan sokak satıcılarının seslerini duyabilirdiniz. Cadde üzerindeki pazar ve dükkânlarda farklı farklı diller (Yunanca, Türkçe, Ermenice, İngilizce, Arapça) konuşulurdu. Susadıysanız sokak satıcılarından limonata veya ayran, hatta su alabilir ya da bir kahvehanede oturabilirdiniz. Kıbrıslılar bir şeye "hayır" demek istediklerinde başlarını geriye doğru atarak "çı" ("ts") sesi çıkarırlardı.

Muhallebi (mahalepi), helva (halouvas) ve lokum (loukoumia) geleneksel tatlılardandır. Muhallebi öğütülmüş pirinçten ya da mısır unundan yapılan geleneksel bir Kıbrıs yaz tatlısıdır. Helva, lapa haline getirilmiş susam tohumuna suda eritilmiş şeker katılarak yapılır, bazen de fındık veya vanilya ile tatlandırılır. Lokum ise nişasta ve şekerle yapılan bir şekerlemedir.

AKTIVITE 4

Aktivitenin adı:

Havalisi - Hrisaliniotissa Kilisesi

4.1. Taht-El-Kale Camii/Hrisaliniotissa Kilisesi: Mimari benzerlikler

- sarı yerel taş temel yapı malzemesidir - yontma kireçtaşı.
- kemerler
- kolonlar
- her iki bina tipinde de kemerli ve kolonlu açık bir ön bölüm vardır (dış dehliz)
- küçük-mütevazı binalar
- avlular
- minare - çan kulesi

4.2. Aynı bölgede hem cami hem de kiliselerin varlığı, farklı dil ve inançlardan insanların (Müslümanlar ve Hıristiyanlar, Türkler, Yunanlar, Ermeniler, Maronitler ve Latinler) bir arada yaşadıklarını gösterir. Hatta kimi zaman adanın ağırlıklı olarak Müslüman veya Hıristiyan olan bölgelerinde bile durum böyledir.

Bugün Hrisaliniotissa havalisinde hiç Kıbrıslı Türk yaşamıyor. Bugünkü siyasi koşullar şehrin bölünmesine ve iki ana toplumun birbirinden ayrılmasına neden olmuştur.

AKTIVITE 5

Aktivitenin adı:

Hrisaliniotissa Havalisi - Tüfekçi/Aksiothea Konağı
(Mansion)

5.1. 18. ve 19. yüzyıllar boyunca, aile hayatını sokak hayatından ayrı tutup korumak öncelikli kriterlerden biri olarak görüldüğü için (Pulhan ve Numan, 2006, sf 113) zenginlerin evleri (konak/mansion) küçük birer kale gibiydiler. Çünkü bir orta avlunun etrafına yüksek duvarlar örülerek inşa ediliyorlardı.

5.2. Konağın içe kapalı yapısından ve tüm alanlarının bahçeye doğru olmasından anlıyoruz ki; hane dışarıya kapalı ve özeldi. Hanenin muazzam bir boyutu olması, içinde çok sayıda insanın yaşadığını gösteriyordu. Aslında, 19. yüzyılda bu evler farklı kuşaklardan aile üyelerine (büyükbaba ve büyükannelere, ebeveynlere ve çocuklara) ev sahipliği yapıyordu.

AKTIVITE 6

Aktivitenin adı:

Hrisaliniotissa Havalisi – dar yollar

6.1. A: taş (yontma kireçtaşı), B: kerpiç tuğla ve badana, C: killi taş ve badana

6.2. Bazı zanaatkârlar, Hrisaliniotissa El Sanatları Merkezi'ndeki imkânları geleneksel el yapımı ürünler üretmek için kullanmıştır. Bunlar arasında gümüşçülük, cam üfleme cilâğı, renkli cam üretimi, ahşap oymacılığı, antika mobilya onarımı, oyuncak bebek ve kukla yapımı, mozaik ve aromatik bitki yağlarının çıkarılıp şişelenmesi/paketlenmesi bulunur.

Hrisaliniotissa Havalisi: 14 – 16 yaş çocuklara yönelik kitapçık için cevaplar ve öneriler

AKTIVITE 1

Aktivitenin adı:

Hrisaliniotissa Havalisi – Taht-El-Kale / Mağusa Caddesi

1.1. Mağusa/ Taht-El-Kale ve Ermu Caddesi duvarlı şehrin, sosyal, ticari ve idari etkinliklerinin yer aldığı, doğu-batı ticaret ekseninin parçalarıdır. Daha sonraki dönemde sosyal ve ticari etkinlik kuzey-güney eksenine kaymıştır. Doğu-batı ve kuzey-güney ana ticari ekseninde o dönemde de çarşılarda ve açık pazarlarda özel ürünler satılıyordu (tekstil pazarları, demirciler çarşısı, kadınlar pazarı, vb)

1.2. 1.2. Camiye giden yolda birbirine bitişik, tek ya da iki katlı geleneksel binalardan oluşan bir caddede yürüyoruz. Bu binaların bazıları ev, bazıları zanaatkârların kullandığı atölyeler ya da diğer ticari faaliyetlerin yapıldığı yerlerdir.

1.3. Bazı binaların ön cephesindeki yüksek ve geniş kapılar bu binaların mağaza/dükkan olarak kullanıldığını gösterir.

AKTIVITE 2

Aktivitenin adı:

Hrisaliniotissa Havalisi – Taht-El-Kale Camii ve Kur'an Okulu

2.1.

Bina	İşlevi	Mimari özellikleri
Cami	İbadet mekânı/ Dikdörtgen, çatısı çift dua edenlerin kullandığı yer	kaplama taş yapılarıdır. Yan girişlerde birer kemer bulunan ve üç kemerle karakterize olan bir ana giriş bulunur.
Minare	Geleneksel olarak tepesinden ezan okunan kule.	Tek balkonlu, taştan, yüksek, spiral, silindirik, tepesinde koni biçiminde bir taç bulunan yapıdır.
Kur'an Okulu	Taht-El-Kale Çocuk Okulu	Duble kaplama çatılı, dikdörtgen biçiminde taş yapıdır.

2.2. Caminin varlığı bize çevrede eskiden Müslümanların (Kıbrıslı Türklerin) yaşadığını anlatıyor.

2.3. Caminin yanındaki arazide yürürken dar yaya yollarından geçiyoruz. Yollardaki, esasen ev olarak kullanılan binalar, bir yandan çağdaş kullanım ihtiyaçlarına uyarlanırken bir yandan da orijinal ve kendine özgü nitelikleri korunarak restore edilmiştir.

2.4. Bazı öğrenciler böyle bölgelerde oturmayı tercih eder çünkü oldukça sakin ve gürültüsüzdür. Üstelik çevrede yaşayan insanlarla yakın ilişkiler kurulabilir, hatta bu neredeyse kaçınılmazdır. Aynı nedenlerle, elbette bazı öğrenciler de böyle bir yerde yaşamayı istemez. Özel hayatlarına karışacak komşularla yakın ilişki kurmak istemeyebilirler. Bölgenin önemli bir avantajı merkeze çok yakın olmasıdır. Öte yandan park yeri olmaması büyük bir dezavantajdır.

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

AKTIVITE 3

Aktivitenin adı:
Hrisaliniotissa Havalisi – Ermou
Caddesi

3.1. Modern çağ meslekleri	Eski çağ meslekleri
Bronz ve demircilik Ahşap oymacılığı Mobilya satıcılığı Dükkâncılık (Kahvehane, restoranlar, gazete bayiliği, kitapçı, hatıra eşyası satan dükkânlar, vb) Zanaatkârlar (ahşap oymacıları, cam yapımçıları, kutsal ikon yapanlar, vb)	Bronz ve demircilik Mobilyacılık ve ahşap oymacılığı Ayakkabıcılık Çömlekçilik Sepiciler

AKTIVITE 4

Aktivitenin adı:
Hrisaliniotissa Havalisi – Hrisaliniotissa Kilisesi

- 4.2. Aynı yerde hem cami hem kilise bulunması bize, bazen adada ağırlıklı olarak Hıristiyan veya ağırlıklı olarak Müslümanların yaşadığı yerlerde bile, değişik dil ve inançlardan (Müslüman, Hıristiyan, Türk, Yunan, Ermeni, Maronit ve Latin) insanların bir arada yaşadığını gösteriyor.
- 4.3. Hrisaliniotissa Kilisesi ile Taht-El-Kale Camii'nin karşılaştırılması iki yapı türü de ibadet yerleridir.

Yerel sarı taş ile (kireçtaşı) inşa edilmişlerdir. Caminin yapısı daha basittir (dikdörtgen). Kilise ise biraz daha karmaşıktır. Her ikisinde de aynı amaca (ezan / halkı kiliseye davet etme) hizmet eden kuleler (çan kulesi ve minare) vardır. Her iki yapıda da kemerli ana girişler bulunur. Taht-El-Kale Camii İslam mimarisinin güzel örneklerindedir. Chrysaliniotissa Kilisesi de gotik ve Bizans mimari unsurlarının bileşimidir. Caminin çift kaplamalı bir çatısı, kilisenin kubbeli bir çatısı vardır. Her iki yapı da bahçelerle çevrilidir ancak kiliseye bitişik bir okul yoktur.

AKTIVITE 5

Aktivitenin adı:
Hrisaliniotissa Havalisi –Tüfekçi / Aksiothea Konağı

5.1. 5.1. **Yapı malzemeleri:** yerel sarı taş (kireçtaşı), ahşap, demir, kiremit

AKTIVITE 6

Aktivitenin adı:
Hrisaliniotissa Havalisi – Hrisaliniotissa El Sanatları Merkezi

- 6.1. Hrisaliniotissa El Sanatları Merkezi'nin tesislerini pek çok zanaatkâr geleneksel el sanatları ürünlerinin üretimi için kullanmıştır. Bunlar arasında: gümüşçülük, cam üflemeçiliği, renkli cam yapımçılığı, ahşap oymacılığı, antika mobilya onarımı, bebek/kukla yapımçılığı, mozaik ve aromatik bitki yağlarının çıkarılıp şişelenmesi/paketlenmesi bulunur.

- 6.2. Orijinal ev ve avlu el sanatları merkezine dönüştürülmüştür. Ön cepheleri ön avluya bakacak biçimde birbirine bitişik bina ve atölyelerden oluşan bir komplekstir. Ortaya modern bir ticaret merkezi çıkmıştır; ancak bu merkez Hrisaliniotissa tarihi şehir dokusuyla tamamen uyum içindedir. Böylece, amaca ulaşılmıştır.
- 6.3. Burada öğrencilere kendi fikirleri sorulur ve bu fikirleri destekleyecek tezler geliştirmeleri istenir.

Arabahmet Havalisi: 11-12 yaş çocuklara yönelik kitapçık için cevap ve öneriler

AKTIVITE 1

Aktivitenin adı:

Arabahmet Havalisi – Surlar boyunca yürüyüş

1.1. Çeşme sekizgen biçimdedir (sekiz köşesi ve sekiz yüzü vardır)

AKTIVITE 2

Aktivitenin adı:

Arabahmet Havalisi – Surlar boyunca yürümeye devam

2.1. Evler arasındaki benzerlikler: birbirine bitişiktir, ön kapıları sokağa bakar, hepsinin balkonu vardır, iyi restore edilmişlerdir.

2.2. 1913/1917/1931: Bu tarihler evlerin kurulduğu yılları gösterir.

AKTIVITE 3

Aktivitenin adı:

Arabahmet Havalisi

3.1. Buradaki evler birbirine çok yakın inşa edilmiştir. Evler arasında kalan sokaklar çok dardır.

3.2. Komşularla yakın ilişkiler vardır; şehir merkezine yakın güzel evlerde yaşanır; fazla gürültü yoktur.

3.3. Komşularla yakın ilişkiler vardır; eve otomobil ile ulaşmak kolay değildir; çevrede fazla park yeri bulunmaz.

AKTIVITE 4

Aktivitenin adı:

Arabahmet Havalisi – Notre Dame de Tortose

4.1. Ermeni kilisesinin varlığı Lefkoşa'nın çok kültürlü yapısına bir başka kanıttır: yüzyıllar boyunca farklı etnik, dini ve/veya dilsel kökenden insan Lefkoşa'da birlikte yaşamıştır.

AKTIVITE 5

Aktivitenin adı:

Arabahmet Havalisi – Derviş Paşa Konağı

5.2. Konağın inşaatında kullanılan malzemeler: ahşap, demir, yerel sarı taş, çatı kiremiti, alçıtaşı-badana, kerpiç tuğla, kil.

5.3. Resimde görülen kişi öğle veya akşam yemeği için "masa"yı hazırlıyor.

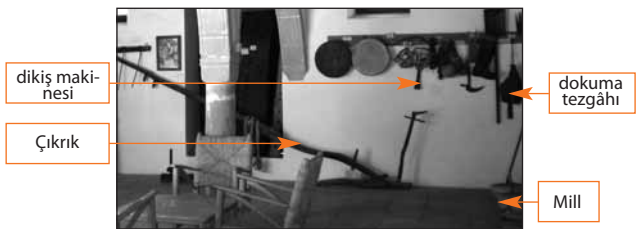
5.4. Mutfak eşyaları bugün de kullanılmaktadır: tabaklar, kaşıklar, cezveler.

5.5. a. Öğrenciler burada hayal güçlerini kullanmalıdır. İstedikleri cevabı verebilirler: (dondurma, vazo, fincan, vb)

b. Bu özel kap (mangal) kapalı mekânları ısıtmakta veya yemek pişirmekte kullanılıyordu.

c. Bakır ya da pirinçten yapılırdı.

5.6.

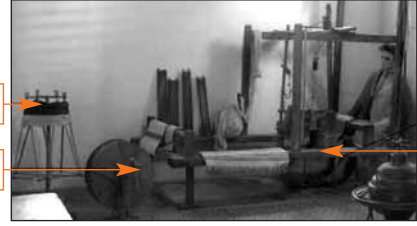
5.7. Genel olarak, ihtiyacımız olan tekstil ürünleri ve giysileri hazır giyim olarak satın aldığımız için, günümüzde bu aletleri kullanmıyoruz. Yine de geleneksel tekstil ürünleri ve dokumaları üreten insanlar arasında kullananlar vardır.

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

AKTIVITE 6

Aktivitenin adı:
Derviş Paşa Konağı – Konak İçi

6.1.

AKTIVITE 7

Aktivitenin adı:
Derviş Paşa Konağı – Konak İçi

7.1. Gelin giysileri: gelinlik, duvak. Damat giysileri: fes (başa giyilir), beya gömlek, parlak koyu renkli yelek, yarım mavi vraka (dize kadar gelen pantolon, golf pantolon), uzun yün çorap.

7.2. Odayı ısıtmak için odanın ortasına bir mangal kuruyorlardı.

7.3. Sonradan odaya konulan nesnelere: duylar, kablolar, lambalar, elektrik düğmeleri.

AKTIVITE 8

Aktivitenin adı:
Derviş Paşa Konağı – Konak İçi

8.1. Sadece (veya esasen) erkekler baş odayı kullanırdı.
8.2. Burada çay kahve içerlerdi.

8.3. Konuşarak, kahve ve nargile içerek vakit geçirirlerdi.
8.4. a. Bugün kadın-erkek için ayrı odalarımız yok.
b. Genelde, bazı yerlerde, çoğunlukla erkeklerin gittiği yerlerde fazla sayıda kadın görülmez (özellikle de köylerde, geleneksel kahvehanelerde).

AKTIVITE 9

Aktivitenin adı:
Arabahmet Havalisi- Cami

9.2. Bu mezarlar bize gösteriyor ki; insanlar ölümlerini ibadet yerlerine bitişik olan mezarlıklara gömüyorlardı.

9.3. Fotoğrafta görülen yapı, bir çeşmedir. Camiye bitişik inşa edilir çünkü Müslümanlar camiye ibadet etmeye girmeden önce ellerini, kollarını, ayaklarını, bileklerini, baş ve boyunlarını akan bir suda yıkarlar. (buna abdest denir – çevirenin notu)

Arabahmet Havalisi: 14 – 16 yaş çocuklara yönelik kitapçık için cevaplar ve öneriler

AKTIVITE 1

Aktivitenin adı:

Arabahmet Havalisi – Surlar boyunca yürüyüş

1.1. Bu çeşmenin varlığı bize birkaç on yıl önce (20. yy.ın ilk on yıllarına kadar) şehirdeki tüm evlerine su dağıtılmadığını gösteriyor. Bu yüzden insanlar halka açık çeşmelere ya da kuyulara gider ve ev işleri için gereken suyu buralardan temin ederdi.

1.2. Bugün, bu tür halka açık çeşmelere ihtiyaç duymuyoruz çünkü her evde şehir su şebekesi sayesinde su mevcuttur.

1.3. Bu yapıların büyüklüğü ve lüksü onları ilk inşa edenlerin yüksek sosyo ekonomik statülerini kanıtlıyor.

1.4. Bu evler tarihsel önemlerine bağlı olarak yenilenmiştir.

AKTIVITE 2

Aktivitenin adı:

Arabahmet Havalisi – Yürüyüşe devam

2.1. Bu tarihler evlerin inşa edildiği yılları gösteriyor.

2.2. a Hendeck, şehrin savunma sisteminin bir parçası olarak yapılmıştır. Hendeğe rağmen şehir surlarına saldıran askeri birlikler, içeridekiler için kolay hedef haline geliyordu.

b. Bugün hendeğin bir bölümü otopark olarak kullanılıyor. Bir başka bölümü de park olarak kullanılıyor. Hendeğin aynı zamanda ara bölgede kalan kısmı, çöpler ve atıklarla dolu.

c. Hendeck, Kıbrıslı Türk ve Rumların işbirliğiyle park haline getirilebilir.

AKTIVITE 3

Aktivitenin adı:

Arabahmet Havalisi – dar yollarda yürüyüş

3.1. Bu bölge birbirine bitişik binaların arasında kalan dar yaya yollarından oluşuyor. Yollar yerel kimlik ve insani ölçüdeki uzamsal niteliklerini hala koruyorlar. Sokaklar, çoğu iki katlı olan ve taş ve kerpiç tuğladan yapılmış geleneksel evlerle çevrilidir.

3.2. Bu evlerde yaşayan insanlar, kimi zaman mahremiyetlerinin yok olması pahasına komşularıyla yakın ilişki içinde yaşıyorlardı. Dar sokaklar (o zaman da şimdi de) taşımacılıkta engel oluşturuyordu (büyük araçlar evlere ulaşamıyor). Çocukların oyun oynayabileceği halka açık alanlar bulunmuyor.

AKTIVITE 4

Aktivitenin adı:

Arabahmet Havalisi – Notre Dome de Tortose

4.1. Bina girişi önünde neler görebiliriz? Sivri uçlu bir kemer (gotik tarzda), simetrik bir giriş, girişin iki yanında kolonlar, demir bir kapı.

4.2. Ermeni kilisesinin varlığı Lefkoşa'nın çok kültürlü karakterine başka bir kanıttır: yüzyıllar boyunca farklı etnik, dini ve/veya dilsel kökenden insanlar Lefkoşa'da birarada yaşadılar.

AKTIVITE 5

Aktivitenin adı:

Arabahmet Havalisi – Derviş Paşa Konağı

5.1. Konağın inşasında kullanılan malzemeler: ahşap, demir, yerel sarı taş, çatı kiremiti, alçıtaşı-badana, kerpiç tuğla, kil.

5.2. Binanın büyüklüğünden, ilk sahibinin yüksek bir sosyo ekonomik statüye sahip olduğunu anlıyoruz.

5.3. Aksiothea/ Tüfekçi Konağı, Kadı Mentuş Konağı, Dragoman Hadjigeorgakis Kornessios'un evi.

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

AKTIVITE 6

Aktivitenin adı:

Derviş Paşa Konağı – Konak İçi

6.1. Resimdeki kadın figürü öğle ya da akşam yemeği için “masa”yı hazırlıyor.

6.2.

NESNE

tabak

cezve

güveç

kazan

Hamur teknesi

KULLANIMI / İŞLEVİ

Yemek / dekorasyon

Kahve pişirme

Yiyecek pişirme

su kaynatma / çamaşır yıkama

Hamur yoğurma / dekorasyon

6.3. a. Burada öğrenciler hayal güçlerini kullanmalıdır. İstedikleri cevabı verebilirler (dondurma, vazo, fincan, vb)

b. Bu özel kap (mangal) kapalı mekânları ısıtmada veya yemek pişirmede kömür (mangal kömürü) yakmak için kullanılıyordu.

c. Bakır veya pirinçten yapılır.

6.4. 11-12 yaş çocuklar için Bakınız: 6. ve 1. etkinlikler.

6.5. Bu rekonstrüksiyona göre o zamanki kadınlar kendi dokumalarını yapıyorlardı. Bu sayede evin geçimine katkıda bulunuyorlardı.

AKTIVITE 7

Aktivitenin adı:

Derviş Paşa Konağı – Tarım Aletleri

7.1. a. **Saban:** bir ya da daha fazla ağır bıçağı bulunan ve tohum ekiminden önce toprağı yarmakta kullanılan çiftlik aleti.

b. **Deri sırt çantası:** çobanların yiyecek içecek taşıdığı çanta.

c. **Değirmen:** tahıl öğütmekte kullanılan çiftlik aleti.

d. **Üzengi:** atın iki yanından sarkıtılarak eyere bağlanan ve binicinin ayağını basıp ata binmesine ve atı sürmesine yarayan düztabanlı halka.

e. **Sickle:** Curved, hand-held agricultural tool for harvesting grain crops

e. **Orak:** Tahıl başaklarını hasat etmekte kullanılan, kavisli el yapımı tarım aleti.

7.2. **Eskiden:** taştan bir çeşme ve bir çark
Bugün: Musluk

AKTIVITE 8

Aktivitenin adı:

Derviş Paşa Konağı – Konak İçi

8.1. Gelin kıyafetleri: gelinlik, duvak

Damat kıyafetleri: fes (başa giyilir) beyaz gömlek, parlak koyu renk yelek, yarım mavi vraka (dize kadar gelen pantolon, golf pantolon), uzun yün çorap.

8.2. Yatağın yanında açık duran bir Kur'an çiftin hayatında dinin yerinin önemini gösterir.

8.3. Odayı ısıtmak için odanın ortasına mangal kurarlardı.

8.4. Cezve, nargile bugün de kullanılmaktadır.

AKTIVITE 9

Aktivitenin adı:

Arabahmet Havalisi – Cami

9.1. Bu cami duvarlı şehrin içinde bir Müslüman topluluğun yaşadığını gösterir.

9.3. **Binada Osmanlı mimarisinin üç ana unsuru görülüyor:**

- Kavisli kemerler
- Kubbelere
- Spiral minare

9.4. **Bu özgün yapı bir çeşmedir.** Caminin yanına inşa edilir çünkü her Müslüman ibadet etmek için camiye girmeden önce ellerini, kollarını, bileklerini, baş ve boynunu akan suda yıkar.

9.5. Bu mezarlar bize gösteriyor ki insanlar ölümlerini ibadet yerlerine bitişik olan mezarlıklara gömüyorlardı.

ZİYARET SONRASI

Ziyaret sonrası etkinlikler öğrencilerin yeni bilgilerini genişletmeleri, yaratıcılıklarını zenginleştirmeleri, ziyaret sırasında değinilen konular hakkında daha fazla bilgi toplama ve araştırmaları için düşünülmüştür.

Öğrencilerin seviyesine ve süreye bağlı olarak, bu etkinlikler kısa projeler şeklinde yapılabilir.

AKTIVITE 1

Aktivitenin adı:

Rol Oynama : – 1573'te seyyahlar ve yöre sakinleri – 1810'da Dericiler ve Muhafızlar – 1920'de İngiliz yetkililer – 2007'de yurttaşlar

Amaçlar:

Verilen direktifler doğrultusunda yaratıcılığı geliştirme

Aktivitenin kısa tanımı - Süreç:

1. Öğretmen öğrencilere kısa senaryolar hazırlar ve onlardan bu senaryolar temelinde diyaloglar yazmalarını ister. (Senorya yazılırken her bir grup ikiye ayrılır)
2. Öğrenciler tüm sınıf önünde hazırladıkları diyalogları sergiler.

Yöntem:

Senaryolara dayalı grup çalışması.

Kaynaklar (yazılı):

Senaryo I: 1573'te seyyahlar ve yöre sakinleri

Grup A: 1573 yılında Kıbrıs'ı ziyaret eden seyyahlar olduğunuzu hayal edin. Bu, adaya ikinci ziyaretiniz. 1560'ta Lefkoşa'yı ziyaret etmişsiniz ve güzel Dominik Manastırı sizleri büyülemişti. Manastırın bulunduğunu hatırladığınız yere bu gelişinizde kafanız karıştı çünkü yerinde yok. Bu yüzden yoldan geçen yöre sakinlerine soruyorsunuz. Sakinler size 1560'tan bu yana Kıbrıs'ta çok şeyin değiştiğini söylüyor.

Grup B: Pazarda mallarınızı satmak üzere Lefkoşa'ya giden tüccarlar olduğunuzu farz edin. Baf Kapısı'ndan geçiş şehre girerken Dominik Manastırı'nı arayan bazı yabancılara rastlıyorsunuz. Geçen yıllar boyunca Kıbrıs'ta çok şeyin değiştiğini onlara anlatacaksınız. Öncelikle, Venedik Surları 1568-9'da savunma amaçlı inşa edildi. Surların dışında kalan pek çok bina gibi Dominik Manastırı da yıkıldı. Manastırın bulunduğu Alana Baf Kapısı inşa edildi. Sonra da onlara, adanın Osmanlı İmparatorluğu tarafından fethedildiği için idarenin el değiştirdiğini anlatın.

Senaryo II: 1810 da dericiler ve kapı muhafızları

Grup A: Düşünün ki genç dericilersiniz ör: hayvan derisi alan ve deriyi dönüştüren ustalarsınız. Bunu yapabilmek

için gerçekten kötü kokan bazı materyallere ve deriyi ıslatarak onu bu materyallerden temizleyecek bol suya ihtiyacınız var. Bu nedenle dericiler her zaman akarsu yakınlarında çalışır, burada deriler yıkanabilir ve iyice ıslatılabilir. Baf kapısının hemen dışında akarsu yakınında mükemmel bir yer kurar ve hemen çalışmaya başlarsınız. Başlayana kadar kapı muhafızlarının size doğru koştüğünü görürsünüz. Büyük olasılıkla ayrılmanızı istediklerini söylerler. Onlara neden orada çalışmak istediğinizi açıklarsınız.

Grup B: Düşünün ki Baf kapısı muhafızısınız. Gündoğumdur ve kapıları açarken hemen Baf kapısının dışında akarsu yanında çalışmaya başlamak için hazırlanan bir takım genç dericiler görürsünüz ve onlara doğru koşarsınız ve oradan ayrılmalarını söylersiniz. Onlara burada çalışamayacaklarını açıklarsınız çünkü kötü kokarlar ve ayrılmak zorundalar. Onlara diğer tüm dericilerin çalıştığı yer olan ve birkaç yüz metre uzaklıkta bulunan Tabakhane'ye gitmelerini önerin [şimdiki Parkın kuzey kesiminde yer almaktadır] –.

Senaryo III: 1920 de İngiliz memurları

Grup A: Düşünün ki Kıbrıs'a henüz gelmiş, bölgeyi iyi bilmeyen İngiliz memurlarsınız. İlk göreviniz önümüzdeki bir kaç hafta içinde adaya gelecek olan yeni vali için karşılama hazırlamaktır. Size göre vali şehre Mağusa kapısından girer; çünkü üç kapıdan en büyüğü ve güzeldir. On yıldır Kıbrıs'ta olan diğer İngiliz memurlar, farklı düşünüyorlar. Fikrinizi açıklayın ve onları ikna etmeyi deneyin.

Grup B: Düşünün ki bir kaç hafta içinde gelecek olan yeni vali için diğer bazı meslektaşlarınızla karşılama hazırlayan İngiliz memurlarsınız. Şehre giriş için üç yol var. Ör: Mağusa veya Girne kapısından geçmek, ya da Baf kapısının yanındaki yoldan geçmek.(1878' den beri kapı olarak kullanılıyor). Sizce vali Baf kapısının yanındaki yoldan geçmelidir. Bu yol daha geniştir ve valinin arabası kolayca geçebilir. Acemi ve bölgeyi iyi bilmeyen meslektaşlarınız, valiyi Mağusa kapısından geçirmek isteyecekler. Düşüncenizi açıklayın ve onları fikirlerinin aksine ikna etmeyi deneyin.

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

Senaryo IV: 2007 de vatandaşlar

Grup A: Bugün Lefkoşa'da yaşayan vatandaşlar olduğunuzu düşünün. Şehrinizi seviyorsunuz ve eski şehirde surlar içinde sık sık yürüyorsunuz. Bugün, şehrin tarihini iyi bilmeyen diğer arkadaşlarınızla berabersiniz. Baf Kapı'sından geçerken onlara bölgenin birkaç yıl önce yenilediğini anlatın. Siz ikiniz de yenileme çalışmalarının başarılı olduğunu, ancak geliştirilebilceğini düşünüyorsunuz. Baf Kapısı çevresinin geliştirilmesi için önerilerde bulunun.

Grup B: Düşünün ki bugün Lefkoşa'da bazı vatandaşsınız. Surların dışında bir bölgede yaşıyorsunuz ve şehrin tarihini çok iyi bilmiyorsunuz. Eserlerin tarihini iyi bilmeyen bazı arkadaşlarınızla birliktesiniz. Baf kapısından geçerken arkadaşlarınızla yakın bir zamanda yenilenmiş şehrin Venedik surları hakkında konuşuyorsunuz. Her ikinizde yenilemenin güzel olduğunu düşünüyorsunuz, ancak Baf Kapısının etrafındaki bölge gelişebilir. Gelişme için yeni yollar önerin.

Referanslar:

George Jeffery, A description of the historic monuments of Cyprus (Kıbrıs'ın tarihi eserleri), (Lefkoşa, 1918), Agni Michaelidou, Hora i Palia Lefkosia, (Lefkoşa 1977)

AKTIVITE 2

Aktivitenin adı:

Aktivitenin adı: Venedikliler hakkında bilgi edinme.

Amaç: Tarihi bilgi edinme

Aktivitenin kısa tanımı - Süreç:

- Öğretmen sınıfı dört kişilik gruplara ayırır
- Her gruba Venediklilerle ilgili ya da Kıbrıs'taki Venedikliler hakkında bir proje ödevi verdi
- Önerilen konular:
 - Venedik veya Kıbrıs veya Girit Venedik idare sistemi
 - Akdeniz'de Venedik fetihleri
 - Osmanlı'nın Kıbrıs'ı fethi
 - Kraliçe Katerina Kornaro
 - Venedik döneminde Kıbrıs'ta edebiyat ve sanat
 - Lefkoşa ve Mağusa surları arasında karşılaştırma
- Öğrencilerden, hazırladıkları projeyi sınıf önünde sunmaları istenir.

Yöntem:

Grup halinde veya bireysel çalışma,
Plan dahilinde sunum

Kaynaklar (yazılı, görsel):

1. Arbel, B., 2000, Cyprus, the Franks and Venice, 13th–16th Centuries.
2. Arbel, B., «Η Κύπρος υπό Ενετική κυριαρχία», in Theodoros Papadopoulos (ed) Ιστορία της Κύπρου Δ, 'Ιδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', Nicosia, 1995, pp 455 – 536.
3. Haggard, H. R., 1901, A Winter Pilgrimage: Being an Account of Travels through Palestine, Italy and the Island of Cyprus, accomplished in the year 1900. London.
4. Jeffery, G., 1918, A Description of the Historic Monuments of Cyprus. Nicosia.
5. Jennings, R. C., 1993, Christians and Muslims in Ottoman Cyprus and the Mediterranean World 1571–1640. New York.
6. Newman, P., (1940), "A Short History of Cyprus", Longmans, Green & Co., London.

AKTIVITE 3

Aktivitenin adı:

Lefkoşa'daki Venedik Surları'nın restorasyonu

Amaç:

El sanatları tasarım ve yapımındaki becerilerin geliştirilmesi

Aktivitenin kısa tanımı - Süreç:

1. Öğretmen sınıfı dört kişilik gruplara ayırır

2. Öğretmen, öğrencilerden Lefkoşa Surları, Girne veya Baf Kapılarının küçük bir modelini tasarlamalarını ve yapmalarını ister.
3. Öğrencilerin ürettikleri okuldaki bir sergide sunulabilir

Yöntem:

Grup çalışması

Kaynaklar (yazılı, görsel):

Lefkoşa da Venedik surları haritası. Baf kapısı ve surlarının fotoğrafları.

AKTIVITE 4

Aktivitenin adı:

Bir Avro banknotu tasarlamak

Amaç:

Tasarım yeteneklerini geliştirmek
Avrupa vatandaşlığı bilinci geliştirmek

Aktivitenin kısa tanımı - Süreç:

1. Öğretmen sınıfı 4 kişilik gruplara ayırır
2. Öğretmen yeni Avro banknotlarının bir tarafında çeşitli Avrupa ülkelerinden Kapılar ve pencereler tasarlandığına işaret eder.
3. Öğretmen çocuklardan, üzerinde Baf, Girne veya Mağusa kapılarının olduğu yeni bir Avro banknotu tasarlamalarını ister.

4. Çocukların tasarımları okuldaki bir sergide gösterilebilir

Yöntem:

Grup halinde ya da bireysel çalışma

Kaynaklar (yazılı, görsel):

Lefkoşa'daki Venedik Surları'nın haritası. Surların ve Baf Kapısı'nın resimleri

Referanslar:

web site <http://www.histdialresearch.org>
http://www.euro.cy/euro/euro.nsf/dmlcoins3_en/dmlcoins3_en?OpenDocument

AKTIVITE 5

Aktivitenin adı:

Baf kapısı etrafındaki bölgeyi öğrenmek.

Amaç:

Bölgenin etrafında devamlılığı sağlayabilmiş ya da değişmiş öğeleri keşfetmek.

Aktivitenin kısa tanımı - Süreç:

1. Öğretmen Baf Kapısı etrafındaki bölgenin geçmiş zamanlardaki halini anlatan ya da bölgeye dair bilgi veren özet metinler dağıtır.
2. Öğretmen "Zamanla neler değişmiş, neler aynı kalmıştır?" sorusunu sorar.

Yöntem:

Grup çalışması (4-5 öğrenciden oluşan 5 grup)

Kaynaklar (yazılı, görsel):

(A4 kağıtlarındaki metinler.)

George Jeffery'in, A description of the historic monuments of Cyprus (Kıbrıs'ın tarihi anıtlarının bir tanımı), (Lefkoşe, 1918), kitabından:

s 29. Şehrin batı tarafındaki St. Domenico (şimdiki adıyla Baf Kapısı) muhtemelen ortaçağa ait aynı isimli kapının yerinde tutuyor. Kral I. James'in 14. yüzyılın sonunda inşa edilen ürünü olan ve eskiden ünlü manastır ve St. Domenico'u birleştiren kraliyet sarayından tek bir iz bile kalmamış. Kapı, 1878'de surların olduğu taraftan yeni geçiti inşa eden İngilizler tarafından kapatıldı.

s 47. Bu alana [ör: Baf Kapısı yakınlarına] Lefkoşa Katolik cemiyeti yerleşmişti... [Bağlı oldukları kilise] Santa Croce'un Fransiskan rahibe manastırıydı. 1642'de restore edildi. Modern kilise 1900'de inşa edilmişti. Étienne de Lusignan, Lusignan's Chorography an Brief General History of the Island of Cyprus (M.S. 1573), Türkçesiyle Lusinyan'ın Kıbrıs Adası Kronografisi ve Kısa Tarihi adlı O. Pelosi tarafından çevirilen ve çevrilen ve düzenlenen kitabından, New York, 2000.

s 20. ...Lusinyan'ın kralları zamanında başpiskoposluk ve kraliyet şehri olmuş ve tüm adanın başşehri ilan edilmişti... Hoş bir iklimi ve yumuşak bir havası vardır. Bahçeleri ve meyveleriyle keyifli bir alandır. Bölgenin dışında ve birbirine yakın iki kaynağı vardır, birinin adı Piadia, diğeri ise Aqua Dolce (yani Tatlı Su) kaynaklarıdır.

Kinner, Captain of East India Company. Visitor of Cyprus in 1814 in C. D. Cobham (ed) , Excerpta Cypria, s. 417. Şehre üç geçitten giriliyor, yani Larnaka [ör: Gazi Mağusa Kapısı], Girit [ör: Girit Kapısı] ve Baf kapılarından giriliyor. Anne Cavendish (ed), Kıbrıs 1878. The Journal of Sir Garnet Wolseley, (Lefkoşe, 1991), s 47 14 Ağustos, Çarşamba günü Başpiskopos Sofronios Wolseley'i ziyaret etti. Bana bazen yakındaki nehrin yatağından taşıdığı ve suyun surlara kadar ulaştığını anlattı: 1859'da taşkın su, Baffo Kapısı'ndan içeri girdi ve Larnaka Kapısı'ndan dışarı çıktı. Agni Michaelidou, Hora i palia Lefkosia, (Lefkoşe, 1977)

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

s 15.. Geçen yüzyılın sonunda [ör: 19. yüzyıl] Baf Kapısı'nın dışında şimdi Milli Park'ın kuzeyinin olduğu yerde bulunan ilkel tabakhane (Tapahane) dışında hiçbir şey yoktu.

s 31.. Baf Kapısı'nın Batısı, Porta San Domenico'da, uzun, iki katlı evlerin ve çeşitli köşkerin gölgeleri ile boğulmuş dar ve uzun bir sokak olan eski Frangomahallas, yani sonradan verilen adıyla Viktorya Sokağı'nın girişi uzanıyor. Gökyüzünü dikine yırtarcasına uzanan Ermeni Kilisesinin çan kulesi eskiden olduğu gibi korunan eski sokağın manzarasını tamamlıyor

Frangomahalla'da, adından da anlaşılacağı gibi daha çok yabancılar yaşıyordu ... İngiliz döneminin ilk yılları boyunca pek çok İngiliz burada yaşadı ... Ve sokağın adını Viktorya Sokağı olarak değiştirdiler. Strovolos yakınlarında bir kuleye ilk hükümet konağı inşa edildiğinde, İngiliz sakinler bölgeyi terk ettiler ve Hükümet Konağı'nın etrafındaki bölgeye taşındılar. O zamandan beri sokağa kiliselerinin etrafında kendi mahallelerini kuran Ermeniler yerleştiler.

s 108.. 1897'de Kraliçe Viktorya'nın jübilesi anısına Baf Kapısı'nın dışına hükümet hastanesi inşa edildi.

s 162.. Baf Kapısı'nın 200 metre dışında Tapahane tabakhanesi çalışıyordu. 30 hendek vardı ve her bir hendeğe yaklaşık 300 parça deri yerleştirilebiliyordu... Batılı rüzgârlar esmeye başladığında tabakhanelenin kötü kokusu şehre taşınırdı. 1888'de Belediye harekete geçti ve tabakhane şehrin dışına, kuzeybatı bölgesine, oradan da Piro köyüne taşındı.

Yanıtlar - öneriler:

Aziz Dominik Manastırı surların inşaatı sırasında yıkıldı. Surlar inşa edilirken güvenlik gerekçeleri ile hiçbir binanın sur dışında kalmadı. Osmanlı işgalinden sonra şehir surların ardına doğru giderek genişlemeye başladı. Kıbrıs'ın Latin cemaatinin günümüzde de kullandığı Latin kilisesi Santa Croce hala orada. Lefkoşa hala adanın başkenti ve başpiskoposluğunun olduğu yer. Şehrin girişleri artık Surların üç kapısı değil. Nehir (Pedieos) artık şehrin içerisinden akıyor. Ermeni kilisesi hala orada ama Ermeniler Viktorya Sokağı'nı çoktan terk etti.

Referanslar:

Yukarıda

AKTIVITE 6

Aktivitenin adı:

Gözden geçirme faaliyeti (14-16 yaş)

Amaç:

Ziyaret öncesinde ve süresinde öğrendiklerini gözden geçirmek Doğru ve hatalı tarihi bilgileri ayırt etmek

Aktivitenin kısa tanımı - Süreç:

1. Öğretmen, öğrencilere yanlış tarihi bilgiler olarak gördüklerini belirtmelerini ve cevaplarının ispatlarını sorar.

Venedikliler Kıbrıs'ın Osmanlı İmparatorluğu için muhtemel bir hedef olduğunu anladıktan hemen sonra adanın savunmasını güçlendirmeye karar verdi. İlk yaptığı iş başkent Lefkoşa'nın sağlamlaştırılmasıdır.

Lefkoşa'nın duvarları ücretsiz olarak köle gibi gece ve gündüz çalışan yerel halkın kan ve teriyle yapılmıştır. On iki kale burcu inşaatı için para veren soyluların ismini almıştır ve üç Kapı Proveditore, San Domenico ve Giulia olarak adlandırılmıştır. Kapıların isimleri zamanla değişmesine rağmen 1960'lara kadar şehir kapıları olarak kullanımı devam etmiştir. İnşaatından itibaren 1950'lere kadar duvarlar sınırdır ve Lefkoşa'nın ana savunma mekanizmasıdır.

Yöntem:

Bireysel çalışma

Kaynaklar (yazılı, görsel):

Yukarıdaki metnin olduğu broşürler

Yanıtlar - öneriler:

Venedikliler Kıbrıs'ın Osmanlı İmparatorluğu için muhtemel bir hedef olduğunu anladıktan hemen sonra adanın savunmasını güçlendirmeye karar verdi. Bu nedenle, ilk yaptıkları iş başkent Lefkoşa'nın ağırlaştırılmasıdır. Lefkoşa'nın surları ücretsiz olarak köle gibi gece ve gündüz çalışan yerel halkın kan ve teriyle yapılmıştır. Oniki kale burcu, inşaatı için para veren soyluların ismini almıştır ve üç Kapı Proveditore,

San Domenico ve Giulia olarak adlandırılmıştır. Kapıların isimleri zamanla değişmesine rağmen 1960'lara kadar şehir kapıları olarak kullanımı devam etmiştir. İnşaatından itibaren 1950'lere kadar duvarlar sınırdır ve Lefkoşa'nın ana savunma mekanizmasıdır

M	R	R	T	Ö	M	L	S	E	V	C	M	O	G	L
E	O	F	S	D	D	P	A	D	E	F	İ	R	Y	S
Ü	K	K	U	L	E	B	U	R	C	U	D	T	H	A
R	K	C	R	A	İ	S	A	V	U	N	M	A	O	V
H	A	P	L	P	S	F	E	G	T	L	E	Ç	L	A
O	S	M	A	N	L	I	L	A	R	K	V	A	H	Ş
K	A	F	R	K	S	M	L	Ö	A	L	Ğ	Ğ	Z	M
L	N	C	O	V	T	O	M	A	N	H	L	I	E	N
V	N	V	E	N	E	D	İ	K	L	İ	L	E	R	B
N	E	T	A	B	A	K	H	A	N	E	N	Y	T	V
S	R	D	R	Ğ	F	L	F	P	B	A	F	T	Y	C
T	Y	E	N	İ	L	E	M	E	Ü	S	Ü	R	U	E
G	K	A	P	I	V	R	L	S	A	A	T	E	I	Z

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

AKTIVITE 7

Aktivitenin adı:
Gözden geçirme faaliyeti (10-12 yaş)

Amaç:
Ziyaret öncesinde ve süresinde öğrendiklerini gözden geçirmek

Aktivitenin kısa tanımı - Süreç:
Öğretmen öğrencilerden tabloda saklı olan kelimeleri bulmalarını ister.
Sözcükler: Kule burcu, Yenileme, Surlar, Osmanlılar, Venedikliler, Ortaçağ, Savunma, Kapı, Rokkas, Tabakhane, Savaş, Baf

Yöntem:
Bireysel çalışma

Kaynaklar (yazılı, görsel):
Yukarıdaki tablonun olduğu broşürlert

Yanıtlar - öneriler:

Yararlanabileceğiniz diğer fikirler:

- Öğrencilerden "Eski Lefkoşa surlarının canlandırılması" başlıklı bir proje hazırlamasını isteyin. Bu proje aşağıdaki maddeleri içermelidir

1. Şehrin şimdiki sakinlerinin karşılaştığı problemlerin bir listesi ve bu problemlerin nasıl çözüleceğiyle ilgili öneriler
2. Şehirdeki ekonomik yaşamın nasıl gelişeceğiyle ilgili öneriler (yenilemeler, binaların fonksiyonel değişimleri).
3. Çeşitli etnik, din, dil, sosyo-ekonomik yapıdan olan insanların hoşgörü ve karşılıklı saygı çerçevesinde birlikte yaşayabileceği yeniden birleşmiş bir şehir hakkındaki fikirler.

- Lefkoşa İmar Planı hakkında daha fazla bilgi sahibi olun.
- "Lefkoşa'nın duvar içindeki şehrinde yaşamayı seçmek neden iyi bir fikirdir? Neden iyi bir fikir değildir?" konusunda sınıf içinde bir tartışma yapın.
- Ziyaret süresinde onları etkileyen bir anıt hakkında kompozisyon hazırlayın.

Açıklama:

Öğretmen, sınıfın ve öğrencilerin genel özelliğiyle uyumlu faaliyetleri kendi isteğine göre uygulayacaktır.

M	R	R	T	Ö	M	L	S	E	V	C	M	O	G	L
E	O	F	S	D	D	P	A	D	E	F	İ	R	Y	S
Ü	K	K	U	L	E	B	U	R	C	U	D	T	H	A
R	K	C	R	A	İ	S	A	V	U	N	M	A	O	V
H	A	P	L	P	S	F	E	G	T	L	E	Ç	L	A
O	S	M	A	N	L	I	L	A	R	K	V	A	H	Ş
K	A	F	R	K	S	M	L	Ö	A	L	Ğ	Ğ	Z	M
L	N	C	O	V	T	O	M	A	N	H	L	I	E	N
V	N	V	E	N	E	D	İ	K	L	İ	L	E	R	B
N	E	T	A	B	A	K	H	A	N	E	N	Y	T	V
S	R	D	R	Ğ	F	L	F	P	B	A	F	T	Y	C
T	Y	E	N	İ	L	E	M	E	Ü	S	Ü	R	U	E
G	K	A	P	I	V	R	L	S	A	A	T	E	I	Z

MİMARİ

- Bir bütün olarak binaların koşulları:
- Tanımlandıkları işleve göre binaların parçaları;
- Binaların biçimleri veya mimari hareketleri:
- Bina malzemeleri veya inşaat metodları.

MATEMATİK

- Malzemelerin miktarı
- Yapı - geometri
- Boşluk, mesafe tahmini
- Değişim

SANAT

- Çizimler, Çömlek tasarımları, Kağıt çalışması tasarımları, Kolaj
- Fotoğraflar
- Sergiler
- Tiyatro faaliyetleri
- Müzik

DİN

- İbadet yerleri
- Dinlerin sembolleri
- Dinlerin inançları ve uygulamaları

FİKİR ÖNERİLERİ

TEKNOLOJİ

Çeşitli binalar yapılırken kullanılan teknolojiler

POLİTİKA

- İmparator
- Emperyalizm
- Fetih
- Kolonileşme
- Ekonomik ve politik çıkarların birbiriyle ilişkisi
- Belediyeler
- Yönetim

COĞRAFYA

- Yer, alan, lokasyon
- Ülke
- Kültür
- İçerik

PSİKOLOJİ

- Bölgede yaşamış olan insanların hisleri
- Binaları inşaa edenlerin hisleri
- İnançlar, davranış, semt sakinlerinin muhtemel ön yargıları, ziyaretçiler
- Aile bağları ve ilişkileri
- Güç asimetriği (güçlü-zayıf, hükümdar-tebaa, efendi-hizmetli, erkek-kadın, yetişkin-çocuk, şehirli-köylü)
- Meydan okuma

TARİH

- Kıbrıs Sanat Tarihi
- Kıbrıs Mimari Tarihi
- Orta çağlarda Kıbrıs
- Ortaçağ Entellektüel Tarihi
- Latin Kanunları altında Kıbrıs Kurum ve Toplulukları
- Frank, Venedik, Osmanlı ve İngiliz kanunları (15. Ve 18. yy.) altında Kıbrıs Kurum ve Toplulukları – Değişim ve Devamlılık

ANTROPOLOJİ

- insan
- etnik grup
- dil
- yaşam biçimi

Bu yayında yansıtılan görüşler tamamen yazarlarına ait olup, Birleşmiş Milletler ve üye devletlerinin, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) veya Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Kalkınma Ajansı'nın (USAID) görüşlerini temsil etmez.
© Bütün telif hakları UNDP-ACT'a aittir.

Editörler: Alev Tuğberk

`Lefkoşa Sizi Çağırıyor' projesinin yazarları: Marios Epaminondas, Hristina Kaoulla, Korall Özen, Mete Oğuz, Nazife Uçar, Ragıp Öztüccar, Rena Hoplarou, Zaharoula Malas

Danışman: Ahmet Cavit An, Hara Makriyianni

Çevirenler: Hüseyin Çakal, Kiriakos Kiliaris, Kiriakos Pahulides

Proje Koordinatörü: Kiriakos Pahulides

Tasarım: M.A.D.

Fotoğraflar: Cinzia Bernardinello, Gianfabrizio Ladini, Ottavia Carli (Kıbrıs'ta Barış Diyalogları)

Baskı: Kailas Printers & Lithographers Ltd.

Bilgi için: Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği

Ofis: Ledra Palace Oteli, UN Ara Bölge, Lefkoşa, Kıbrıs

Adres: P.O. Box 11663, Lefkoşa 2081, Kıbrıs

E-mail: hisdialresearch@yahoo.com

Websitesi: <http://www.hisdialresearch.org>

Bu yayın Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı İşbirliği ve Güven İçin Hareket projesinden alınan mali yardımla yayınlanmıştır.

